

Dünya bankasının, Okulun Modernleştirilmesi için kredi olarak verdiği:

7,5 MİLYAR NE OLACAK?

- Dünya Bankası ile imzalanan protokol gereği alınan 7,5 milyar'a ne oldu? Zorla yaptırılan istifa'nın gerekçesi neydi?
- İstifa'nın nedeni Rektör-Müdür çekişmesi mi? Yoksa YÖK'le gelen keyfi uygulamalar mantığı mı?
- Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, Yüksek Okul müdürünü neden istifaya zorladı?

- Protokolda taraf olmadığı halde, milyarlar neden Rektörlüğün kasasında duruyor? Bilecik Yüksek Okulunun bütçesi Devlet Sırrı mı?
- İstifadan sonra, şehrin 6 km. uzağındaki öğrencilerin durumu ne olacak? Öğrencilerin psikolojik sorunları daha da mı artacak?

Haberi orta sayfada

Sözhakki

ONBEŞ GÜNLÜK • Öğrenci Gençlik Gazetesi

1 HAZİRAN 1989

Sayı: 8

1000 TL. KDV Dahil

68'in üzerinden 21 yıl geçti...

1989=1968+21 yıl

Demirel Boğaziçi'nde Konuştu;

"BENİ ANLAMAK ZOR"

DYP Genel Başkanı Süleyman DEMİREL

Haberi 5. Sayfada

İstanbul'da Finaller ve Şenlikler içiçe yaşanıyor...

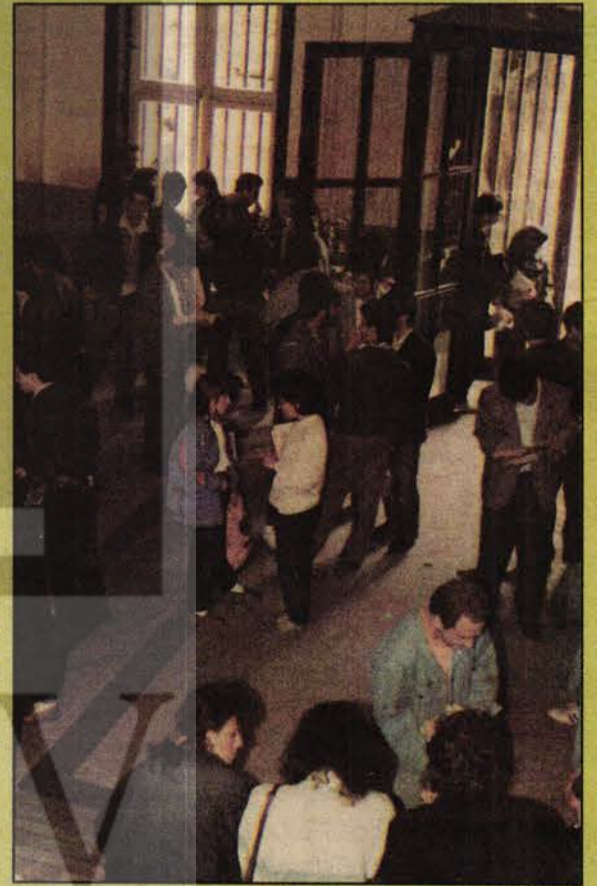
FİNALLER ŞAMPİYON, ŞENLİKLER NAKAVT!..

Haberi 12. Sayfada

GELENEKSEL STRES GÜNLERİ

- Öğrenciliğin değişen kaderi finaleri bu sıcak günlerde yoğun olarak yaşıyoruz. Öğrenci Cephesinde bol fotokopili, bol çaylı bol stresli, "sınavdan-sınavna" koşuşturması sürerken Asistan'lar en dertlileri çıktı. Hocalarımız ise neredeyse "final" haberi yapmamıza şaşırdılar.

- Sınav maratonu yaptığımız son yıllar da baraj olmaktan kurtarmaya çalıştığımız vizeleri finallerde arar duruma geldik. "Büyük Ağabey" gibi davranılan finaller son hızıyla devam ediyor.

Haberi 9. Sayfada

Sözhakki'ndan "Belediye'ye Ortak çalışma programı"

- İstanbul Anakent Belediyesi'ne önerdiğimiz program, ağırlıklı olarak, organizasyon önerilerinden oluşuyor. Gençlik Festivali, Ücretsiz Sağlık Hizmetleri, Akşam Kursları, Gençlik Kampları, Cafe-Genç, Üniversiteli Yemekhaneleri, Prefabrik Öğrenci Yurtları bu organizasyonlardan belli başlıları.

Haberi 11. Sayfada

Başarmak Duygu mu, Olgu mu?

Gençler korku-kaygı psikolojisini her olayda kendi çabalarıyla aşabilir. Ama bunu yapmak için başta devlet olmak üzere birçok çevreden çok şey isteme hakkına sahip olduklarını bilmeleri gerekir....

M.Ata UÇUM

Ortaokulu bitirdikten sonra endüstri meslek lisesi sınavlarına girmiştik. Sonuçta kazandım ve okula kaydımı yaptırdım. Ama okulun açılmasına kısa bir süre kalmıştı ki içimde bir tedirginlik hissettim. "Acaba başarılı bir öğrenci olabilecektim mi?" Bu soru üzerinde düşündükçe korkum daha da artıyordu. Yaşadığım bu tedirginliği konuşacağım kimse de yoktu. Çünkü ailem ve arkadaşlarım benim başarılı olacağımı düşünüyordular.

Okulun açılmasına bir kaç gün kalmıştı ki akrabam olan bir gençle karşılaştım. Bu genç benim gideceğim liseden ve okuyacağım bölümden o yıl mezun olmuştu. Hem de her yıl başarı belgesi alarak. O anda şunu düşündüm, başkaları başarıyorsa, ben neden başaramayayım? Ve gerçekten de başladım.

Daha sonra da üstlendiğim bir işi, aldığım bir görevi başarabilirdim kaygısını duydum. Zaman zaman korku düzeyinde, zaman zaman daha az tedirginlik duyarak bu psikolojiyi yaşadım, yaşıyorum. Artık bu duygunun olağan olduğunu, her insanın bunu şu ya da bu biçimde yaşadığını düşünüyorum ve gözlemliyorum.

İnsanın bu psikolojiyi özellikle gençlik çağında daha yoğun yaşadığını sanıyorum. Ataklık, cesaret, kendine güven gibi özelliklerin ya gençler tarafından daha kolay benimsenmesi gerçeğinin yanında bu görüş çelişkili gibi gelebilir. Ama kişilikleri henüz biçimlenme sürecinde olan gençlerin bireysel yaşam deneyimlerinin azlığı, kendi güçlerinin ayırımı olmamaları, duygu değişimine neden olan süreçlerden daha sık ve kolay etkilenmeleri, yaşadıkları ruhsal çalkantılar dikkate alındığında

böyle bir çelişki olmadığını düşünüyorum, bu durumda olmadığını gözleyebiliyorum. Bu farklılıklar, bu duyguların aşılmasında yetişkinlerde yumuşak geçişleri, gençlerde daha radikal tutumları koşullandırıyor.

Bu duygunun aşılma biçimi ne olursa olsun, asıl mesele nasıl aşılabileceğidir. İster yetişkin, ister genç her insan yaşamının yalnızca belli bir kesitinde değil, devre devre de olsa tüm yaşamı boyunca, değişik biçimlerde, farklı düzeylerde bu duyguyu yaşıyor. Dolayısıyla aşılmasında, her zaman geçerli olacak tek bir yol bulmakta pek mümkün görünmüyor.

Genel olarak, bir dizi sosyal koşulun ve bireysel özelliğin rol oynadığı söylenebilir. Bilgi, görgü, deneyim olumlu faktörler olarak sayılabilir. Başarılmış bir iş, bir sonraki işi başarabilme duygusunu güçlendirebilir. Kıyaslanmanın rolü olabilir. Bu hem insanların kıyaslanması, hem işleri kıyaslama, hemde geçmişle bugünü karşılaştırma şeklinde olabilir. Her halde en önemli faktör de örgütlü yaşamın kişiye sağladığı güven zeminidir.

Zorunlu olan birşey var ki; o da her bireyin bu duyguyu aşmakla karşı karşıya kalmasıdır. Çünkü en tehlikeli olanı bu duygunun büyüterek kişiyi yutması, kişiliğizleştirmesidir.

Bu nedenle kişiliğini bulma çağındaki gençler açısından meselenin önemi daha büyüktür. Sağlıklı kişilik oluşumunda temel unsur, kişinin "kendini gücünün farkına varması" olduğundan gençler açısından meselenin çözümünde "kendine güvenin" bittiği biri olarak olduğunu düşünüyorum.

Çünkü hiç kimsenin gençlere özgüven ve sağlıklı bir kişilik kazandırabileceğini sanmıyorum. Bu konuda düşünen çevrelerin, gençlere ilişkin yapabilecekleri en ileri şey, kişiliklerini geliştirebilecekleri özgür ortamlar ve olanaklar sunmak, yardımcı olmaktır. Bu ise, örgütlü örgütsüz tüm sosyal kesimlerin, politik güçlerin ve başta da devletin temel görevlerinden biridir. Bize ilişkin görevlerini yerine getirmeyenlerin bizden birşey bekleme hakları yoktur.

Gençler korku-kaygı psikolojisini her olayda kendi çabalarıyla aşabilir. Ama bunu yapmak için başta devlet olmak üzere birçok çevreden çok şey isteme hakkına sahip olduklarını bilmeleri gerekir. Her genç kendine göre neye ihtiyaç duyduğunu, ne isteyeceğini saptayabilir.

FANI GENÇLİK

ILHAN NALBANT

Tek tek ya da hep beraber bunları isteyebilir, isteğinin gerçekleşmesini zorlayabilir.

En önemli isteğimiz, insanın zorun, zorun şiddete dayalı biçimini kullanmasından duyduğumuz korkunun, insanın insana yaptığı bu en büyük kötülüğün nedenlerinin ortadan kaldırılmasıdır. Bununla bağlı olarak çok şey

isteyebiliriz, ama başarabilir miyiz?

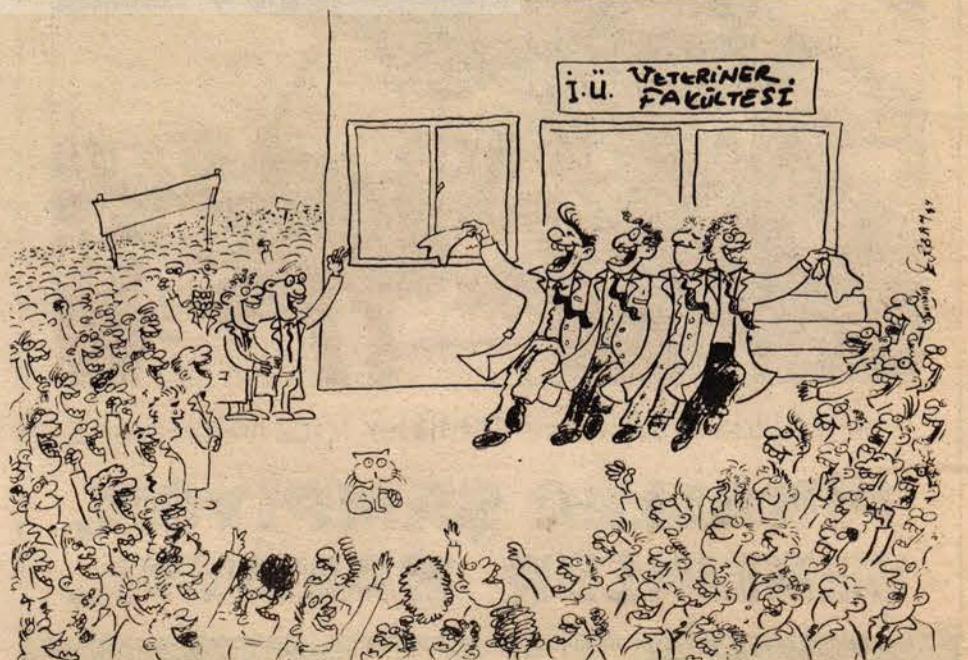
Ben başarabiliriz diyorum. Ancak önce düşünce ve duyguda başarıyı yaşama biçimini kullanmasından duyduğumuz korkunun, insanın insana yaptığı bu en büyük kötülüğün nedenlerinin ortadan kaldırılmasıdır. Bununla bağlı olarak çok şey

olabilir miydi? Dünyada onca güzel şeyi başarımlar bizim gibi insanlar değil mi?

Bunun için denebilir ki başarmak bir duygudur. Başarı ise bu duygunun şekillenmiş hali kısacası olgudur. Bu nedenle önce başarının ayırımına varalım, başarı arkadan gelecektir diyorum.

Siz ne dersiniz?

ERBAY BARDAKÇIOĞLU

Logo Yarışmamız Ertelendi

Bilindiği gibi gazetemiz Sözhakki'nin 4. sayısında yaptığımız duyuruyla bir logo yarışması açtığımızı belirtmiştik. Logo yarışmamızın bu tarihe kadar sonuçlanmış olması gerekiyordu. Ancak gerek yarışma için alt yapının gerekli yeterlilikte oluşturulamaması, gerekse katılımın yeterli düzeyde gerçekleşmemesi sonucu, işlevli bir yarışma ortaya çıkamamıştır. Bu nedenle, bize logo gönderen arkadaşlarımızın hakları saklı olmak kaydıyla, yarışma önümüzdeki öğrenim dönemine ertelenmiştir. Bu süre boyunca gazetemize gelecek tüm logolar değerlendirmeye girecektir.

SÖZHAKKI

sözhakki

•Gülsu Yayıncılık Ltd. Şti. adına Sahibi ve Sorumlu Yazışmaları Yönetmeni: **Sultan ALTUN** • Genel Yayın Yönetmeni: **Nezih KAZANKAYA** • Mali ve İdari İşler Danışmanı: **Haluk SARPTUNALI** • İstihbarat Servisi: **Aliye UÇAR-Arife ÖZGÜL-Bediz ANAT-Züheyr KİMYONOK-Mustafa ARSLAN-Cengiz YAYLALI** • Lisans: **Özgür DOĞU** • Kültür: **Tamer BARAN** • Teknik İşler: **Hüseyin YOLDAŞ** • Karikatür: **Murat ÇELİK** • Ankara Temsilcisi: **Kaya ÖZKARAÇALAR** • Ankara Haber Yönetmeni: **Atakan ÖZDEMİR** • İzmir Temsilcisi: **Cemal SÜMER** • Diyarbakır Temsilcisi: **Arda SAYGILI** • Eskişehir Temsilcisi: **Nasir YENİOCAK** • Ankara Büro: **Ataç Bir Sok. No: 39/1 Kolej/ANKARA** • İzmir Büro: **Mithatpaşa Cad. No: 462 Çatı Katı Konak/İZMİR** • Eskişehir Büro: **İstiklal Mah. Adalar Sok. No: 1 Ege İş Hanı No: 18 Eskişehir** • Diyarbakır Büro: **İnönü Cad. Kahraman İşhanı No: 15 Diyarbakır** • Abone Bedeli: 6 Aylık 10 bin-1 Yıllık 20 bin TL. • Yurtdışı Abone Federal Almanya 3DM- 6 Aylık 30 DM-1 Yıllık 60 DM • İngiltere 1 Sterlin-6 Aylık 10 Sterlin-1 Yıllık 20 Sterlin • Diğer ülkeler için Federal Almanya fiyatı karşılığı geçerlidir. • Banka Havalesi: **Sultan ALTUN Türk Ticaret Bantası Aksaray Şubesi Hes. No: 111-12933-8 İst.** • Baskıya Hazırlık: **Klasik Ajans Ltd. Şti.** • Baskı: **Cumhuriyet Matbaacılık-Gazetecilik A.Ş.** • Genel Dağıtım: **Hürriyet Holding A.Ş.**

İsveç öğrencilerinin Uluslararası Dayanışma için buldukları formül; 'Bir krona bir öpücük'

Gürkan Uçkan/Stockholm

Lars Wendin

İsveç'te orta ve lise dengi okulların öğrencileri, her iki yılda bir, okullarını bırakıp sokaklara dökülüyorlar. Bu yılda "Bir günlük emek" adı verilen gününde binlerce öğrenci sokaklara döküldü.

Yok, Yookkk.... Okulu asmıyorlar, yanlış anlamayın.

Üzerinde uzun süre tartışıldıktan sonra seçilen bir ülke için, bir gün süresince para topluyorlar, çeşitli işler yapıp para kazanıyorlar. Daha önce Nikaragua ve El Salvador, bu dayanışma gününün alıcı ülkeleri olmuşlar. Bu yıl da yardım Uganda'ya gönderilecek.

Ülkenin her köşesindeki 600 okulun binlerce öğrencisi; sokaklarda, trenlerde, metrolarda şarkılar söyleyerek, tiyatrolar oluşturarak,

para karşılığı satranç oynatarak (?) ve "Bir krona ya-nağa bir öpücük" kondurarak Uganda'da okul yapımı için para topladılar. Öğrencileri para toplarken görenler sanki onları kıyafet balosunda eğlencede sanıyor. "Bir günlük emek" adive-rilen bu dayanışma günü ön-

cesi okullar, seçilen ülkeyi tanıtan dersler düzenliyorlar. Daha sonra ellerinde kum-baralar ile rengarenk kıyafetler içinde yollara dökülen gençler, bu güzel geleneğin gereğini yapıyorlar. Günün sonunda gençlerin üzerinde yalnızca tatlı bir yorgunluk kalıyor.

PROJELİ ÜYELİK

Aliye UÇAR

Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda idarenin girişimiyle yeni bir kol çalışması başlatıldı. Adı "Halkla İlişkiler" olan kola üye olmak için 15 gün içeri-

sinde gerçekleştirilebilecek bir proje hazırlamak zorunlu.

Bir süre önce BYYO'da Araştırma Görevlisi Samsun Demir'in girişimiyle ve idarenin desteğiyle başlatılan Halkla İlişkiler Kolu çalışması, dört bölümden oluşuyor:

Kuruluşu İlişkiler, Üniversitelerarası İlişkiler, Toplumla İlişkiler ve Uluslararası İlişkiler olan bölümler çalışmalarını toplam 20 kişiyle sürdürüyor.

"Eğitimi verdiği meslek dalları hakkında toplumu bilinçlendirmek, okulu kendi öğrencilerine sevdirmek, güzelleştirmek ve okulun tanıtımını yapmak" amacıyla ça-

lışan kola üye olmak isteyen öğrenciler, kolun amacına yönelik olarak 15 gün içerisinde gerçekleştirilebilecek bir proje hazırlamak zorundalar. Proje Okul Müdürü, ilgili Araştırma Görevlisi ve asıl üyeler tarafından onaylanıyor. Üye adaylarının hazırladıkları ve uyguladıkları projelerden bazıları şöyle; Marka bir Statü Belirleyicisi midir?, 'Kantinde Yemek İstedikleriniz İçmek İstedikleriniz?', 'Gün geçtikçe Değişen Damak Zevkimiz' konul anketler.

Çalışmaların sonuçları okul gazetesi İLETİM'de yayınlanıyor.

Şimdiye kadar okulda bir gazete bayii açan, kantini düzenleyen, okullarına öğrenci çalışması bir maskot hazırlayan kol önüne bir di-zi panel, konferans, araştırma planı da çıkarmış durumdu.

Bunun yanında kol çalışmasıyla ilgili olarak görüştüğümüz kimi öğrenciler idareye daha önce dernek kurma, Edebiyat Kulübü kurma başvurularının olduğunu, ama bunların haklı neden gösterilmeden geri çevrildiğini ve idarenin mutlaka kendisinin denetleyeceği çalışmalarına izin verdiğini belirttiler. Kola üye öğrenciler 15 günde bir 2000 TL aidat ödüyorlar.

Şartlı kol: MÜ. BYYO'da idare tarafından kurulan kola üye olmak için 15 günde uygulanabilecek bir proje hazırlamak gerekiyor. Kola Ar. Gör. Samsun Demir başkanlık yapıyor.(ortada)

ÜNİVERSİTE'DE İLK GAZETE BAYİİ

Üniversitelerin içinde banka, Sümerbank, kua-för, kırtasiyeciveözel satış mağazalarından sonra ilk defa, İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda bir gazete bayii açıldı.

Basın Yayın Yüksek Okulu'nda Halkla İlişkiler Kolu'nun girişimiyle başlatılan gazete satışı, kapıdaki iki polis kulübesinden birinde yapılıyor. Her-gün bir kol öğrencisinin görevlendirildiği gazete bayii'nde satış, 60'a ulaştı. Gazete çalışmalarından günde ortalama 20-25 bin lira Halkla İlişkiler Kolu'na gelir olarak kalıyor.

Boğaziçi Üniversitesi'nde gazete günlük gazete satışı bir merdiven altında yapılırken, İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu, okul içi ilk gazete bayii'liğini açmış oluyor. Şimdilik gazete ve dergi satışı yapan bayii, kısa bir süre sonra jeton, kalem ve üzerinde okulun amblemi basılı T-shirtlerden satmayı da planlıyor.

Yirmibin öğrenciye köfte-ekmek: İstanbul Üniversitesi'nde başlayan final sınavları nedeniyle yemekhanede verilen yemekler artık poşetlere girdi. Yirmibin mevcudu bulunan üniversitede sınavlar son hızla sürerken; "kaç öğrencinin yemek yiyeceği kestirilemiyor" denilerek artık poşetlerde köfte-ekmek, zaman zaman da yumurta, poğça verilmeye başlandı. Fotoğrafta görülen öğrenciler Hukuk Fakültesi 1. sınıftan ve sınıfın en küçük öğrencisi Emre ile en büyük öğrencisi Remzi Bey. Emre'nin, kendisinin en küçük kızından da küçük olduğunu belirten Remzi Bey alışkanlıktan olsa gerek yemeklerini de "Küçük"e taşıyor. Kimi öğrencilerin tepki gösterdiği poşetli ekmek-köfteler "lastik köfteler" olarak anılıyor.

KİKOS'a çağrı

Kaç yaşındayız? Bu pek önemli değil. Önemli olan, şu ana kadarki yaşamımızın üçte ikisini öğrenime ayırdığımız. Oysa bunca yıllık öğrenim yaşamımızda, isteyerek çok az şey okuduk. Herşey yukarıdan geldi. Oku dendi, çalış dendi, ezberle dendi... Bizde okuduk, çalıştık, ezberledik. "Cici" öğrenci olacaktır, okuyup adam olacaktır. Nitekim, kültürsüzleştirildik, okumaya yabancılaşıp, yük olarak gördük. Çünkü eğitim sistemi böyle istiyordu.

İstekleri boylarını aştı artık! Madem ki fakülte, üniversite yönetiminde söz hakkı yok; madem ki istemediğimiz dersleri okuyoruz, artık yeter! Bundan sonra istediğimizi seçerek okuyacağız. Hem öyle zorluluktan falan değil, okumak istediğimizden, gereksinim duyduğumuzdan. Üstelik ardından sınav var diye içlenmeyeceğiz. Yalnızca yaşamla biraz daha içiçe olacağız, gerçeğe gözümüzü daha da yaklaştıracacağız.

İşte tüm bunları kendi çapımızda gerçekleştirebilmek için; İstanbul Üniversitesi'nde KİKOS (Kiralık Kitap Okuma Servisi)'ni kuruyoruz. Bu küçük adımımıza; okumaya, aydınlanmaya inanan herkesin büyük adımlarla yanıt vermesini bekliyoruz. Kitaba gereksinim duyuyoruz. Dayanışma için kitap bağışlarınızı bekliyoruz.

Kitap bağışlayabileceğiniz adresimiz; **PK: 159 Teşvikiye/İstanbul.**

**KİKOS Adına
Atilla KÜÇÜKALA**

ATATÜRK SAMSUN'A... BİZ STADLARA...

Aliye UÇAR

Atatürk'ün Samsun'a çıktığı 19 Mayıs 1919'dan bu yana biz de ağırlıkla liseli gençler olmak üzere stadlara çıkıyoruz. Ankara'da Devlet Büyüklerimizin diğer şehirlerde Şehir Büyüklerimizin katıldığı stad törenlerinde onlar 19 Mayıs'ın "anlam ve önemini" belirten konuşmalar yaparken biz de liselerden, üniversite nin spor bölümlerinden gençler oralarda çeşitli gösteriler yaparız. Bu gösterilerde kimi zaman kızların etekleriyle uğraşmışız, kimi zaman renkleriyle kimi zaman da şalvar giydirmeye kalkmışız.

Bu seneki 19 Mayıs gösterilerinde ise bol renkli, diz boyu etekli kızlarla sportmen erkek öğrencilerin çeşitli mü-

zikler eşliğindeki gösterilerini izledik. İstanbul'da İnönü Stadı'nda gerçekleştirilen gösterilerin yanısıra semtlerdeki mini stadlarda da 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutladık.

Kiminin arkadaşlarına tezahürat için kiminin oğlunukızını seyretmek için doldurduğu stadlara kimi de çoluğuna-çocuğuna eğlence olsun diye geldi. Bu arada İstanbul Fenerbahçe Stadı'nda yapılan gösteriler sırasında liseli kızlar sahadaki arkadaşları için "Kaa..Kaa..Lee.." (Kadıköy Kız Lisesi) tezahüratını öylesine sürdürdüler ki Kadıköy Kaymakamı yaptığı konuşmayı kesip, trübündeki öğrencilere dönmek zorunda kaldı.

EĞER İSTERSEN, YAPARSIN

Şeref YILMAZ

"Vallahi hiç kolay olmadı." diyordu Reyhan Kara, yaptıkları işi anlatırken. Gençlik bayramına bir hafta kala okulda (Yabancı Diller), böyle bir "alternatif şenlik" düzenlemek biraz zahmetli olmuştu. Ama emeğin ve çabanın ürünü görmek gerçekten güzeldi. "Bundan bir sene öncede dekanlığa başvurup kendi çabalarımızla okulun bahçesini düzenle-

mek istediğimizi söylemiştik. O zaman hiç bir yanıt alamadık. Hevesimiz kursağımızda kaldı. Yinede vazgeçmedik. Bu sene kararlıydık, yapmak istiyorduk ve başardık." diyordu Reyhan. Birde sürpriz vardı işin içinde: Bu güzel çalışmanın ürünü olan bahçede bir eğlence düzenlemek.

Birçok öğrencinin ilk kez gördüğü edebiyat fakültesi dekanı Nuran Atasoy ise töreni açış konuşmasında:

"Okullarımızı güzelleştirmek kendi evlerimizi, odalarımızı süslemek gibidir" diyordu, diyordu ama "-Peki bu çalışmaya sizin herhangi bir katkınız oldu mu?" diye sorduğumuzda da başını iki yana sallıyordu: "Hayır"

İnsanlar toplamış okullarının taşını toprağını bahçeye dönüştürmüşlerdi. Olay bu kadar basit değildi elbette. Kendisine ders çalışmaktan başka bir "görev" biçilmeyen "öğrenci milleti"

kimsenin yardımı olmaksızın bir şeyler üretiyordu işte.

Bu arada "yapılamayan" birçok şey de ortaya çıktı. Bir gurup tiyatro çalışmak, bir başkası da kitap kulübü kurmak istemiş, bir yığın ekonomik-bürokratik engeller konulmuş önlerine. Ama şimdi, gördük ki eğer istenirse herşey oluyormuş. Doğrusu bugün buradaki gençler 19 Mayıs'ta, gençlik bayramında "eğlenmedikleri (!) için hiç üzülmecekler.

Öğrencilerden öğrencilere panel!

İstihbarat Servisi

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, Orman Endüstrisi Mühendisliği öğrencilerinden Tahsin Özkan, Ümit Önder ve Mesut Bölükemini'nin organize ettiği "Orman Endüstri Mühendisliği işlendirme sorunu" konulu panel 18 Mayıs tarihinde fakültenin konferans salonu'nda yapıldı. Panele izleyici olarak 300 öğrenci katıldı.

Panel konuşmacı olarak, Orman Ürünleri Sanayi (ORÜS) temsilcisi Şefik Bingöl, özel sektör adına Orhan Karavelioğlu, Orman fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Ramazan Kantay, Orman Endüstri Mühendisi Nilgün İlik ve öğrenciler adına Tahsin Özkan katıldı.

Konuşmacılardan Ramazan Kantay, üniversitelerimizdeki Orman Endüstri Mühendisliği eğitimi ile ilgili bilgiler verdi. "Mevcut ders programının Orman Endüstri Mühendisliği bölümü

öğrencilerinin meslek yaşamına hazırlanmasında yeterli olduğu "görüşünü savunan Kantay, panel sonunda dinleyicilerin soru yağmuru tutuldu. Öğrenciler adına söz alan Tahsin Özkan; mevcut programda pek çok gereksiz ders bulunduğunu ve kendilerine gereksiz bilgiler yüklediğini belirtti. Özkan konuşmasında, "gereksiz derslerin ortadan kaldırılmasını ve öğrencilerin lisan sorununun çözülmesi gerektiğini" söyledi.

Özel sektör adına konuşan Orhan Karavelioğlu, "Özel sektörün nitelikli teknik eleman istediğini, kendini iyi yetiştirememiş, üretimde deneyimsiz teknik elemanların özel sektörde yerini alamayacağı" görüşünü savundu.

Fakültemiz öğrencileri ve öğretim üyeleri tarafından ilgiyle izlenen panel, dinleyicilerin sorularına konuşmacılar tarafından yanıtla verilmesiyle son buldu.

19 Mayıs Gezisi

Nurettin SÖNMEZ

Öğrenciler okullardaki sınav stresinden kurtulmak dostluk ve dayanışma içerisinde bulunmak yeni insanlarla tanışıp yeni çevreler edinmek için birçok etkinliklerde bulunurlar. İşte bu etkinliklerin en önemlilerinden biri de gezidir. Marmara Üniversitesi

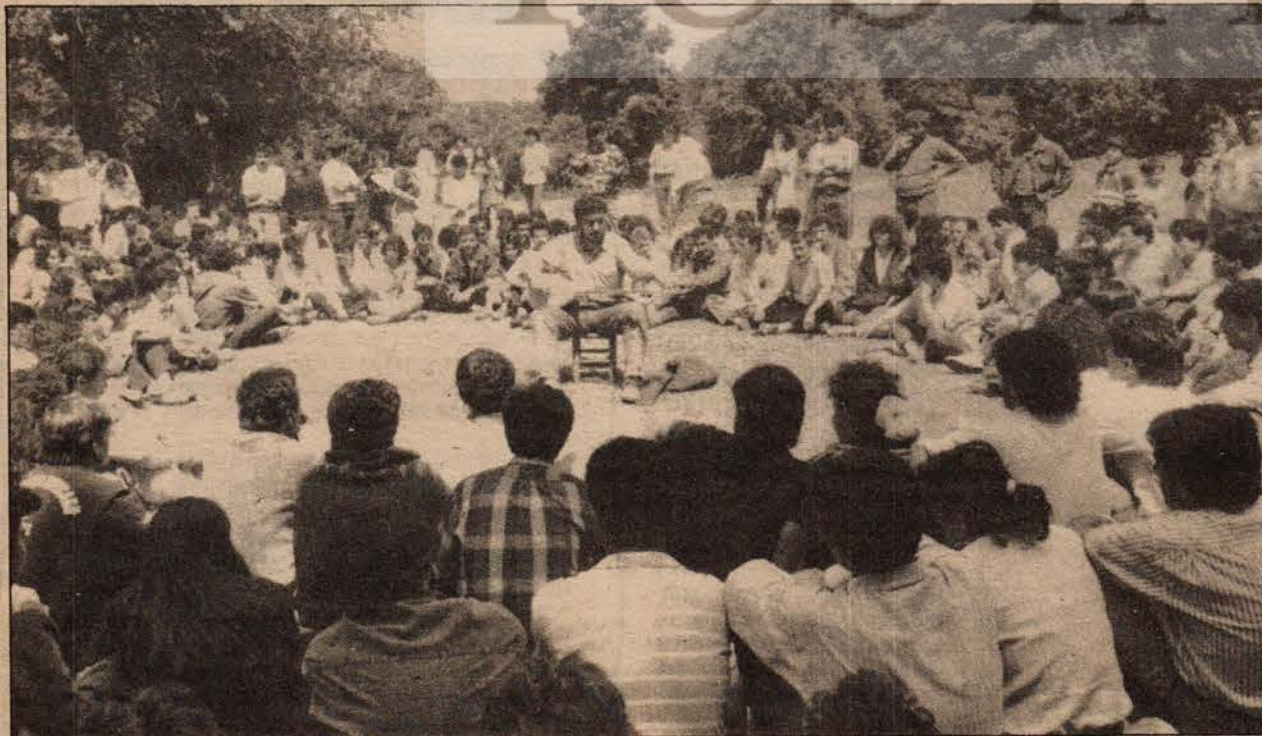
öğrencileri bunu başarmışlar ve her yıl 19 Mayıs'ta bir gezi düzenleyerek gelenek haline getirmişler.

Marmara Üniversitesine bağlı fakültelerin öğrenci dernekleri önderliğinde yapılan geleneksel 19 Mayıs gezisi, bu yıl Çatalca Yalıköyü'nde yapıldı. Geziye Marmara Üniversite'ne bağlı Hukuk Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Atatürk Eğitim Fakül-

tesi, Basın Yayın Yüksekokulu konuk sanatçı olarak Ferhat Tunç'ta katıldı. Gezi komitesi gezinin amacının "Marmara Üniversitesi'ne bağlı fakültelerin dağınık halde bulunmasından dolayı öğrencilerin birbirlerini tanımaları, kaynaşmaları dostluklarını artırmaları" olduğunu belirtti.

Gezide Ferhat Tunç bir konser vererek öğrencileri

coşturdu. Öğrenciler halay çekerek eğlendiler. Öğrenciler ayrıca düzenledikleri formda okullarındaki sorunlarını tartıştılar. Başta vize ve final not oranının % 40 - % 60 tan, % 30 - % 70'e dönüştürülmesi doğrultusunda bir çalışma yaptıklarını, ancak henüz bir sonuç alamadıklarını belirttiler. Daha sonra Ferhat Tunç'un müziği eşliğinde, halay çeken öğrenciler, biraz olsun sınav stresinden kurtulmaya çalıştılar. Fakat bu eğlencenin sonunda final sınavları onları bekliyordu.

Fotoğraf Sergisi

İstihbarat Servisi

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde 23-30 Mayıs tarihlerinde açık kalacak olan bir fotoğraf sergisi açıldı. Ercan Güner, Taner Mutlu, Ersin İncesu, M.Ali Aşkar, A.Olcay Akbilek -Alpaslan Kuzucuoğlu adlı İ.T.Ü'lü öğrencilerin ürünlerinden oluşan sergide ağırlıklı olarak insan ögesi işleniyor.

Üniversitelerinde yeterince sosyal-kültürel faaliyet olmadığını belirten M.Ali Aşkar, sergiyi açmalarındaki amacın hem böylesi çalışmalarla bu boşluğu giderek ürünlerini sergilemek, hem de ilerde kurmayı düşündükleri Fotoğrafçılık Kulübü için bir potansiyel hazırlamak olduğunu söyledi. Öğrencilerin ilgiyle karşıladıkları

sergide, izlenim defterlerine yazılanlardan bazıları ise şunlar:

"Yaptıklarınız cesaret verici..."

"Matrak bişi abi ya... Helelal ya..."

"Bu sergiyi günün bu saatinde dolaşmak insana hüznün veriyor. Çünkü okuldan ayrılıyor, dersler beni bekliyor (Yine mi? dersler demeyin yine...)"

"Kafamın şu karman çorman halini bir anda düzelteren bir mucize gibi geldi. İnsana binbir duyguyu yaşatıyor..."

"Hava kapalı, yağmur yağıyor. Bu puslu günün hüznünü dağıtıp içimizi ısıttınız. Daha güzel ürünler için birlikte de çalışabiliriz. Sevgiler..."

Demirel Boğaziçi'nde konuştu; "Anti komünist, Anti faşist, muhafazakar, milliyetçi ve demokratım..."

'BENİ ANLAMAK ZOR'

"Mühendis Demirel": Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin davetlisi olan Demirel "GAP"ı anlattı. Öğrenci soruları karşısında seri espriler yapmaya başladı.

Şeref YILMAZ

Boğaziçi Üniversitesi Makina Teknolojisi Kolu (BÜMATEK) tarafından düzenlenen Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) günleri'nde, siyasi liderler tarafından bir dizi konferans verildi. Bu günlerin 25 Mayıs'taki konuşması DYP lideri, İnşaat Yüksek Mühendisi Süleyman Demirel'di. Konu "GAP'in dünü, bugünü ve yarını" idi. Demirel'de konuşmasının başında "Bugün bir mühendis olarak konuşacağım" diyordu, Ama hemen şunu da ekliyordu: "Pekii hiç yana kaymak yok mu? O'da size bağlı." Demirel konuşmasının ilk birbuçuk saatlik bölümünde sözünde durarak, GAP'ı anlattı. GAP'ın temelini kendisi tarafından atıldığını vurgulayarak, projenin 10 yıl geçtiğini ve bittiğinde Türkiye'nin zengin olacağını söyledi. Elektrik üretimi ve barajlar konusunda rakamlarla ayrıntılı bilgiler de veren Demirel, projenin gecikmesini 12 Eylül'e bağlayarak şunları söyledi: "İstikrarsızlıklarda, halk da darbe yer, projeler de darbe yer. Yeni gelen projelerin iyiliğinin farkına varıncaya kadar zaman geçer."

Boğaziçi Üniversitesi'nin 450 kişilik "Büyük" toplantı salonunu dolduran 700'e yakın öğrenci topluluğunun ilgiyle izlediği konuşmanın ikinci bölümü, daha da hareketliydi. Bu bölümde öğrencilerin sordukları sorularla birlikte, Demirel "Yana

kaydı" ve siyaset, ekonomi, politika üzerine kendisine sorulan soruları cevapladı.

DYP'nin taktiği

Konferansın en hareketli bölümünde, elinde dökümantasyonlarıyla birlikte hazırlıklı gelen bir öğrencinin ard arda yönelttiği 10 soruyu tek tek cevaplayan Demirel, "DYP, taktik mi değiştirdi, gençliğe mi yöneldiniz?" sorusu üzerine "Taktik-maktik değiştirmedik. Öğrenciler bu ülkenin çocukları, ben de Türkiye'ye hizmet veren biriyim. Ayrıca DYP'de gençler gibi ülkenin geleceğidir." dedi.

Sıkıntı YÖK nizamında

Havanın sıcaklığı ve öğrencilerin soruları üzerine sık sık cebinden çıkardığı mendille terlerini silen Demirel, "Üniversitede polis olayına nasıl bakıyorsunuz, Polis olayıyla nasıl başa çıkacaksınız?" sorusunu şöyle yanıtladı:

"Ben milletin hür iradesini savunuyorum. Siyasi bakımdan herkes birinci sınıf vatandaş. Nimette de, Külfette de eşittir. Bunu gerçekleştiremezseniz devlet olmaz. Hür seçim istiyorum, hür parlamento istiyorum, hür sendika istiyorum, hür basın istiyorum ve hür üniversite istiyorum. Bunların bir arada, ahenk içinde çalışmasını istiyorum. Değişik düşünceler istiyorum, ama bir yere kadar.

Üniversiteye polis sokulması durumu çirkin. Bugünkü sıkıntı YÖK nizamındadır. Üniversiteler hür olmaktan çıkmıştır. Eğer hür

üniversite olmazsa araştırma olmaz, ileriye gidemezsiniz."

Fikre değil, eyleme karşı

Demirel 141, 142, 163.ncü maddeler karşısındaki tutumunu da şöyle açıkladı:

"Bu meselede benim anlaşılman zor. Ben, anti-komünistim, anti faşistim; ben milliyetçi, muhafazakar ve demokratım. Ben fikre karşı değilim, eyleme karşıyım. 141, 142, 163 kalsın diyenler ne yapacaklar? Ne yaparsanız yapın, ülkenin bölünmez bütünlüğüne karşı çıkamazsınız. Bugün Sovyetlerde bile çok adaylı seçimler yapılmaya başlamıştır. Geçenlerde birisi latife yaptı, 'Kırk yılda bir komünist

olalım dedik onda da Gorbacov su koyverdi.' "

Şapkalı Demokrasi.

Konuşmaları sık sık alkışlarla kesilen Demirel, askeri ihtilallerde şapkasını alıp gitmesi meselesi konusunda da şöyle diyordu:

"Demokrasiye herkes sahip çıkmalıdır. Türkiye'de demokrasi sadece bana mı lazım? Ben okkanın altına gittiğimde yaşa var ol diyecekler. Ben gelince de ihtilaller senin zamanında oldu diyecekler. Onların hiç mi kabahati yok?

İhtilal değil de muhtıra verildiğinde benim şapkamı alıp gittiğimi söylüyorlar. Şapkayı alıp gittikte ne oldu? İşte geri geldim."

Ben Müslümanım

Demirel'e öğrencilerden yöneltilen bir başka soru ise şuydu: "Din ve Devlet işlerinin bir arada yürütülebilmesine inanıyor musunuz?"

Demirel'in yanıtı ise şöyle oldu: "Laik devlet demek, dinsiz devlet demek değildir. Kişi laik olmaz, laik olan devlettir. Mesela ben müslümanım." Bu arada İngiltere Parlamentosunu bir papazın açtığı, Amerikan dolarının üzerinde "Biz tanrıya inanırız" ibaresi bulunduğu gibi örnekler verirken, bir öğrenci ayağa kalkarak; "Biz de Parlemontoda mevlüt mü okutalım?" diye bağırıldı. Demirel ise sakin olması uyarısında bulundu.

"Müslüman Demirel": Laiklikle ilgili sorulara, "kişi laik olmaz, laik olan devlettir, mesela ben Müslüman'ım" dedi. Konuşma öğrenciler tarafından ilgiyle izlendi.

Biz iktidara değil, iktidar bize muhtaç.

Yaklaşık üç saat süren toplantının sonunda iktidar olacakları konusunda kesin konuşan Demirel, "İktidar bize lazım değil, Türkiye bizim iktidarımıza muhtaç."

dedi. İktidara geldiklerinde üniversiteler için neler yapacaklarını da şöyle açıkladı: "Sorunları dinleyeceğiz, ne istiyorsunuz diye soracağız. Profesörler, öğrenciler nasıl bir üniversite istiyorsa, ben de böyle bir üniversite istiyorum."

● Gazetemize Gazetecilik Okulu'nda keyfi engel.

"ZİNCİR" NE DEMEK?

Gazetemiz Sözhakki'nin tanıtım afişlerinin MÜBAsın Yayın Yüksek Okulu'nun duvarına asılması engellenmiştir. Profesör Nuri Ünuğur'un asılabilir onayı verdiği afişimiz asıldıktan sonra kapıda ki polis görevlisi tarafından indirildi. Dağıtıcı arkadaşımız olayı Nuri Ünuğur'a aktardığında "Polis gerekli görmüşse indirilmiştir, ben karışmam" cevabını verdi. Gazetemizin geçmiş aylarda çıkardığı ve tüm üniversitelere dağıtıldığı tanıtım afişini okulunda asmak isteyen M.Ü. Basın Yayın Yüksek Okulu öğrencisi ve dağıtıcılarımızdan Feyza Engin önce Prof. Nuri Ünuğur'a giderek afiş gösterdi. Nuri Bey, duvara asılacak bildiri duyuru ve afişleri değerlendirmekle görevli aynı zamanda "bırak zincir'lerini.. Senin bir sürü derdin yok mu kardeşim. Üüüff.. Ekonomik, sosyal, politik, kültürel, cinsel, dinsel... bir sürü 'zincir' var seni tutan. GEL. Gelin bizimle birlikte... yazın, çizin, eleştirin, bağırın, çağırın, satın, satmayın... ne para isteyin, ne para verin... çok şey isteyin, çok şey verin... SÖZHAKKI 'Sizin' değil bizim

gazetemiz" yazılarından ve çeşitli desenlerden oluşan afiş Nuri Bey tarafından onaylandı. Ancak afişin duvara asılması için ikinci onay da kapıda ki polis memurlarından gerekiyordu. Feyza Engin afiş polislere de gösteriyor ve onay alınıyor. Afiş duvara asılıyor. Ancak o gün okulda olmayan ve okulun en eski polislerinden Dursun isimli polis daha sonra gördüğü afiş "okulda siyaset yaptırmam" gerekçesiyle indiriyor. Olaya müdahale etmeye çalışan dağıtıcımız afişin Nuri Ünuğur ve bir polis tarafından onaylandığını ve indirmeyeceğini söylediğinde polis, "benim haberim yoktu. Ben burada kutuplaşmaya izin vermem. Orada zincir resmi var. Zincirlerle ne demek istiyorsunuz. Biz işçiyi memuru-öğrenciyi zincirliyor muyuz? Siz ne demek istiyorsunuz?" diyor. Afiş de geri alamayan Feyza Engin Nuri Ünuğur'un yanına giderek olayı anlatıyor ve Nuri Bey'den şu cevabı alıyor: "O gerekli görmüştür, ben ona karışmam." Arkadaşımızın bu cevabla yetinmemesi üzerine Prof. Dr. Nuri Ünuğur sinirleniyor ve "Size de yaranılmıyor. Öküz altında buzağı arıyorsunuz" diyor.

bırak "zincir"lerini...

Senin derdin yok mu kardeşim. Ekonomik, sosyal, politik, kültürel, cinsel, dinsel... bir sürü 'zincir' var seni tutan.

GEL

Gelin bizimle birlikte... yazın, çizin, eleştirin, bağırın, çağırın, satın, satmayın... ne para isteyin, ne para verin... çok şey isteyin, çok şey verin.

SÖZHAKKI
'SİZİN' DEĞİL BİZİN GAZETEMİZ.
Mehmetpaşa Cad. No: 5 Kat: 4 AKSARAY/İST.

Bu olay bize bir atasözünü çağırıyor; "polisin fendi öğretim görevlisini yendi"

"Aydınlarımız ormancılığa duyarsız"

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Öğrenci Derneği (ORFÖD)'nin düzenlediği bilimsel ve mesleki etkinliklerden ilki 16 Mayıs Salı günü konferans salonunda yapıldı. 60 kadar öğrencinin

izleyici olarak katıldığı konferansa konuşmacı olarak Milli Produktivite Merkezi (MPM) tarım-ormancılık sektöründe uzman olarak çalışan ve ormancılık çalışmalarıyla tanınan Doç. Dr. Yücel Çağlar katıldı.

ÜNİVERSİTENİN İÇİNDEN GELEN SES

Bediz ANAT

Bir tarihte bir yetkili söylemiş. "Şu mektepler olmasaydı maarifi ne güzel idare ederdik" diye. Aslında bu sözü gazeteciler içinde söylemekte mümkün. Gazetecilik güzeldir, şu yazı işi olmasa.

Kafamdaki düşünceler birbirine karışıp duruyor. Acaba neyi, nasıl anlatsam? Daha önemli hangisi?

8 yıl suskunluktan sonra ilk kez üniversitenin içinden bir ses yükselmesi mi?

8 yıl aradan sonra öğrenci ve halen görevli öğretim üyelerinin eşit koşullarda bir araya gelmesi mi?

Üniversiteler ölüyor diye haykırın konuşmacı mı?

"YÖK'ün nasıl bir sistem olduğunu, neyi amaçladığını dupduru bir dille anlatan, bunu da baştan beri bilen öğretim üyelerinin yine bir başka öğretim üyesinin anlatımıyla "bu yasayı, 1402'yi koyun olma güdüsüyle nasıl kabulendik, bu sisteme nasıl adapte olduk" demesini mi?

Ünlü bir sosyologun "benim bütün gücüm evimin kapısına kadar yollanan ve beni karakola davet eden bekçi kadardır, ve ben davet edilince bavulu mu toplar giderim" demesini mi?

14 Mayıs pazar günüyü. O gün üniversiteden yükselen sesleri dinlemeye gitmiştik. Atatürk Kültür Merkezi'ne yaklaşırken; gözümüze potansiyel tehlike gurupları çarpmaya başlamıştı. Öğrenciler öbek öbek bu büyük salona girmeye çalışıyorlardı. Gözlerimiz başka şeylerde aradı. Malum herşeyin karşıtı vardı? "Potansiyel tehlike olunca" onu engelleceklerde olmalıydı ve bulmakta gecikmedik. AKM'nin hemen yanında polis otosu akarla yerini tutmuştu. Yalnız bu defa işleri zor gözüküyordu. Çünkü potansiyel tehlike içinde yılların YÖK rektörü Prof. Kemal Kafalı ve

bir dizi öğretim görevlisi de girmiş durumdaydı.

Kültür merkezinin kapıları saat 10.15'de açıldı. Hemen içeri daldık ve kendimize konuşmaları rahatlıkla izleyip, fotoğraf çekebileceğimiz koltukları seçtik. Saat 10.30'a yaklaştığında salon yarı yarıya dolmuştu.

Açılış konuşmasını yapan Prof. Nahit Kumbasar sempozyumun halen İstanbul Üniversitelerinde çalışmakta olan öğretim üyeleri tarafından düzenlendiğini açıkladı.

Bu, Üniversite ve YÖK'e alternatifin yalnızca üniversite dışından aranmadığını gösteriyordu. Asıl arayış üniversitenin içindeydi. Sempozyumun sağlık ve meslek odalarına desteklenmesi üniversitelerdeki değişim isteklerinin üniversite dışı dayanaklarını gösteriyordu. Sempozyumun alternatif arayışlarında ilk adım olduğu ve sürecin devam edeceği sorunu çözümünün uzun süreli olacağını gösteriyor.

Oturumu yılların Rektörü Kemal Kafalı yönetiyor, 1402'liklerden Emre Kongar konuşmacılar arasında, üstelik son konuşmacı Hukuk Fakültesi öğrencisi Yıldırım Sayita. En azından bu YÖK'le gitmez diyebilecek tarafların tümü mevcut. Bu aynı zamanda üniversitede alternatif arayışlarından varılan mutabakatı ve mutabakatın genişliğini gösteriyor.

KONUŞMACILARDAN KISA NOTLAR....

Prof. Dr. Uğur ERSOY:

"80 Öncesi üniversitelerde bir takım kıvılcımlar vardı. Birşeyler olabilirdi. YÖK'ün gelmesiyle en önemli bir olay, bir takım kıvılcımların yok edilmesi idi. Merkezi yönetimle bütün üniversiteler aynı kalıba sokuldu. Kurum sayısı artırıldı. Öğretim üyelerinin kaçması sağlandı. Örneğin: ODTÜ Teknik'te YÖK sonrası kayıp, aşağı yukarı % 49-45'ti. İnşaat'ta % 55-57'ye varmıştır. Gidenlerin bir çoğu da tabii ki en kaliteli elemanlardı. Kaynakların dağıtımını amatörce yapıldı. Küçük bir üniversitenin 50 ila 100 milyon gibi bir kaynağı varken, ODTÜ'nün gelişmiş bir laboratuvar alma imkanı karşılanmamış. Bir öğretim üyesinin öngörülen görevleri yerine getirebilmesi için -araştırma hariç- bir sömestr başına 770 saat mesai yapması lazım. Bu haftada 50 saat mesaidir.

Prof. Dr. Eren OMAY:
"6 Kasım 1981'de Türk

üniversitelerinin başına, üzerinde 2547 sayılı bir Yüksek Öğretim Kanunu yazılı bir balyoz indi. Bu balyozun etkisiyle Türk üniversiteleri bitkisel hayata girdi. Fakat öyle tahmin ediyor ve inanıyorum ki, yakında Türk üniversiteleri son nefesini verecek. O çökmüş ve bitmiş Türk üniversitelerinin şüphesiz bizim uzak geleceğimizi değil, yakın geleceğimizi büyük bir tehlikeye sokuyor."

Prof. Dr. Lütfü DURAN:

"YÖK sistemindeki merkeziyetçilik o kadar katı ki, yüksek öğretim kurumlarının en alt basamağında yer alan yönetici ve öğretim elemanlarından en üstte bulunan, YÖK başkanına kadar tüm öğretim ve personel sıkı bir hiyerarşik ilişki içinde Devlet Başkanı'na bağlanmış durumda. YÖK ve üniversitelerin tüzel kişiliğe sahip olduğu ifade edilmekte ise de, bu biçimsel olmaktan öteye gitmemekte ve hiçbir yönden gerçek özerkliği ve serbestliği içermemektedir.

YÖK, Anayasa'da geniş yere sahip bir kurum olma bakımından "Anayasal Kuruluş" niteliğini en çok hak etmiş görünmekle beraber; TBMM karşısında sorumlu olan bir organ veya makama bağlantı bulunmadığından, her bakımdan aykırı ve anti-demokratik bir kurumdadır. Bu nedenle türü kendine indirgenmiş bir ku-

Yılların rektörü: Sempozyumu yılların rektörü Prof. Dr. Kemal Kafalı yönetti. (ortada) Sabahki oturuma katılanlar (soldan sağa) Prof. Dr. Cahit Arf, Prof. Dr. Nuri Karacan, Prof. Dr. Uğur Ersoy, Prof. Dr. Emre Kongar.

rumdur ve hiç bir yerde örneği yoktur."

Öğrenci Yıldırım SAYITA:

"Tutkular, heyecanlar, yüce ülküler, parlak umutlar, hemen yanında ise tersi duygularla doli bir psikoloji... Ataklık, yenilikçilik ve yeniliklerden yana olma... Gençlik dönemi betimleyen genel geçer nitelikler bunlar. Ancak günümüz koşullarında, bu niteliklere bir yenisi daha eklendi. Gençlik bir sosyal katman olarak ortaya çıktı. Şimdi gençlik bölgesel, sınıfsal, kültürel farklılık tanımadan oluşturuyor değerlerini. Yani gençlik özerkleşiyor, bağımsızlaşıyor.

12 Eylül'le birlikte, ülkemizde süre gelen biçiminden daha da engelleyici bir biçim dayatıldı gençliğe. Gençlik yargılandı ve suçlu sabit görüldü. Eğitime ayrılan ödenek kısıldı, 1983'te %15 iken 1988'de % 8,8'e indi. Kültürel gelişmeye ilişkin birşey yapılamaz oldu.

Gençlik bunalıma itildi, % 17'si psikolojik sorunları olduğundan yakınıyor. Ayrıca %30'luk bölümü ise hiçbir sorununu hiçbir kimseye paylaşmıyor. Bu aynı zamanda bir sosyal kimlik bunalımıdır da.

Kişilik kazanmak, özneleneşebilmektir. Bugün gençliğin özneleneşebilmesi engellenmiştir. Bu yüzden gençliğin bugün sorunu özerkleşebilme, özneleneşebilmektir. Gördüğümüz gibi, gelişimimizin en dinamik döneminde olan biz gençlerin pek çok toplumsal sorunu var. Bu sorunlar yaşadığımız çağ, ülkenin insanı olmaktan, toplum içinde bugüne ve yarına ait sosyal kimlik arayışından, genç olma sosyal bilinci ile yaşına uygun yaşam sürebilme ihtiyacından, kendini bugünden gerçekleştirilebilir ve toplum için yararlı olabileceğinden, gelecek kaygısından, toplumsal mesleki, kültürel gelişme gereksiniminden doğan sorunlardır. Belirsizlik, politik bas-

ki ve zorbalıkla desteklenirse sorun daha da ağırlaşır. Bu durum birey olarak gençliğin yozlaşmasına yol açacaktır.

Hedef, toplumsal etkinlikte, toplumsal ilişkiler sisteminde öğrenci gençlik olarak yer almaktır. Yani toplumsal kişilik ve toplum içinde kimlik kazanma mücadelesidir. Sosyalleşmek, sorumluluk kazanmak haklarının bilincinde olmaktır. Üniversite özerkleşmeli, yönetimi ve yönetim tarzı, öğrenciler, öğretim üyeleri ve personelce belirlenmelidir. Öğrenci de kurumsallaşmış yapılanların aracılığı ile yönetimde yer almalıdır.

O halde tüm demokrasi güçlerine öncelikle de bizlere düşen, gençliğin parçalanmasını engellemek, toplumsal ilgisizlik ve politikaya soğukluğun önünü almak, kendi gerçeğinin farkına vararak, sorumluluk duygusunu geliştirmek için politikleşmesi ve örgütlenmesi için elden geleni yapmaktır."

● Marmara Üniversitesi öğrencilerinden

Tuaf Bir Talebe Derneği!

Aliye UÇAR

Marmara Üniversitesi'ne bağlı Fen-Edebiyat Fakültesi'nde şimdiye kadar kurulan öğrenci derneklerine "alternatif" bir TALEBE Derneği kuruldu. Ne sağcı, ne solcu olduklarını açıklayan kurucu üyeler, tüm sorunların çözümünü "Türk Milli Kültürü çerçevesinde ve İslam düşüncesinde gördüklerini" açıkladılar. Ayrıca daha önce dernek kurucu üyeliği için rektörlüğe başvuran öğrencilerin istemi Dekan Hakkı Yıldız'a göre "dersleri iyi olmadığı" gerekçesiyle kabul edilmedi.

Fen-Edebiyat Fakültesi'nden bir grup öğrenci İstanbul'da var olan öğrenci derneklerinin bir 'zümrenin elinde' olduğunu belirterek fakültelerinde Türk Milli Kültürü çerçevesinde alternatif bir TALEBE DERNEĞİ kurular. İstanbul'da varolan 14 öğrenci derneğinin yasa dışı işler yaptıklarını belirten kurucu üyelerden Metin Şengönül, yine bu derneklerin devletin benimsemediği ideolojileri savunduklarını belirtti.

Kurucu üyelerden Metin Şengönül, Sabahattin Kara ve Osman Saraç'la yaptığımız görüşmede Dernekler Yasasına "yeni madde"ler eklendiğini gördük. Şimdiye kadar kurulan öğrenci derneklerinde öğrencilerin ders durumu söz konusu değildi. Fen-Edebiyat Fakültesinde daha önce yapılan Öğrenci Derneği başvurusu kabul edilmezken Talebe Derneği'nin kabul edilmesini Dekan Hakkı Dursun Yıldız, "Öğrenci Derneği kurmak isteyenlerin ders durumlarının iyi olmasından dolayı Rektörlük TALEBE Derneği kuranlara izin verdi" şeklinde açıkladı. Fen-Edebiyat Fakültesi Talebe Derneği Fatih Emniyet Amirliği görevlilerinin yaptığı espi ise dikkate değer: "Dernek için yer tutun. Biz burada terörist bir dernek kuruyoruz. Anarşistiz. Adam vuracağız, diyerek yandaki, alttaki ve üstteki komşularınızdan izin alın gelin". Öğrencilerin siyasetten uzak olmalarını gerektiriyor savunan kurucu üyeler dernek faaliyetlerinin öğrencilerin gelecekteki siyasi hayata hazırlayıcı olduğunu be-

"Hizipçilere alternatif": Fen Edebiyat Fakültesi Talebe Derneği'nin kurucuları Metin Şengönül, Sabahattin Kara ve Osman Saraç: "bize derslerimiz iyi olduğu için izin verildi" diyorlar.

lirtirken, bu gün gerek mecliste gerekse üst düzeyde siyasi yöneticilerin geçmişte ki talebe derneklerinden yetiştiklerini belirttiler. Derneklerin bir siyasi hizbin kolu olmaması gerektiğini belirten kurucu üye Sabahattin Kara

"Türk kültürü ölmüş, defnetmek lazım. Amaç ölüyü diriltmek değil muhtelif müspet sentezlerle yeni bir kültür oluşturmak gerekir, derneğimiz de buna hizmet edecek çalışmalar yapacaktır" dedi.

Derneğin şu anda kurulmuş olduğunu ve çalışmalara başlayacaklarını belirten kurucular kendilerinin devlet ideolojisinden ayrı düşümediklerini ve tüm öğrencilerin varolan görüşleri sentezlemelerini istediler. "Bizi faşistlikle itham ettiler. Biz faşist değiliz, faşist olarak Hitler'i, Mussolini'yi görüyoruz. biz çözümümüz İslam'da görüyoruz" diyen Talebe Derneği kurucuları diğer derneklerle ilişkiye geçebileceklerini belirttiler.

Prof. Dr. Nahit Kumbasar

68'i sorgulamaya başlayan Alman gençliğin kendini ifade etme biçimi;

'Birşeyler yap, herkesi şaşirt'

● Bu günkü öğrenci gençlik hareketi ile 68 arasında ciddi farklar var. Bu günkü gençler şu tesbitleri yapıyorlar: 68'de en dahiyane fikirleri ortaya atan, onları yaşama geçirmek için yaşamları pahasına bir şeyler yapmayı deneyen kimseler başarısızlığa uğramışlardır. İkincisi kendilerine bir şeyin empoze edilmesine tahammülleri yok. Alerji bir tepki gösteriyorlar. Eskilerden kalma, çok bilmiş birisinin karşısına çıkıp nasihat etmesine dayanamıyorlar.

İstihbarat Servisi

● O dönemde, akademik alanda, kendi alanlarında önemli değişiklikler gerçekleştirmeyi başaramadılar. Bu açıdan onları toplumda böyle bir yeni akım yaratma konusunda, kendi eğitim alanlarında düzeltme yapmaya nazaran daha başarılı oldular.

Bir satırlık bir gazete haberi tanıttı bizi, Profesör Bauer ile. Yer Bilal, konu 'Alman Öğrenci Hareketi'. Ama sadece iki öğrencinin katıldığını gördük bu söyleşiye. Konferansta, 68 kuşağının bir gözlemcisinden öğrenci hareketi üzerine bilgilenmenin doyumsuz tadını yaşadık.

Profesör Bauer, ülkemiz öğrencilerinin tartışmalarını zenginleştirecek ve renklendirecek bir dizi deney ve yaklaşım sergiledik. Alman Öğrencilerinin yaşamlarından ve hareketliliklerinden örnekler sundu. İki saat boyunca Alman profesör'ün gözü ile izledik yaşananları.

Sözü fazla uzatmadan, Profesör Bauer'e bırakıyoruz. İşte Alman öğrencilerinin dünü ve bugünü:

"F.Almanya'nın 44 yıllık tarihinde ilk 20 yıl restorasyon dönemidir. Yeniden inşa dönemi toplumsal hareketlilikte durgunluğa denk düştü. 67 ve 68'lerden itibaren başta işçiler ve öğrenciler olmak üzere, daha genel bir ifade ile kültür yaratıcıları kendi rollerini fark etmeye ve yeni bir düşünceye doğru açılmaya başladılar. 68'lerdeki öğrenci hareketlerinin heyecanını doğru değerlendirmek gerekir. Bu heyecan doğru bir heyecandır.

O dönemde, akademik alanda, kendi alanlarında ve önemli değişiklikleri gerçekleştirmeyi başaramadılar. Bunun yanı sıra, toplumda yeni bir tartışma, baskasının

söylediğini papağan gibi tekrar etmeme, soru sorma, insan ilişkilerinin yeniden gözden geçirilip tarif edilmesine imkan verdiler. Bu açıdan onlar, toplumda böyle bir yeni akım yaratma konusunda, kendi eğitim alanlarında düzeltme yapmada daha başarılı oldular.

Bu heyecan fazla sürmedi. Kapitalizme karşı sosyalizm alternatifi getirmekle ve dogmatik yaklaşımlar yüzünden başarılı olunamadı. Ve geçtiğimiz 88 yılında, 68'in yeniden değerlendirilmesi söz konusu olduğundan, nostaljik değerlendirmeler hakim oldu. 68'e nostaljik yaklaşılacağına, sorgulayıcı, yığınsal insiyatiflerin geçmişte kaldığını bundan sonra da o dönem özelliklerinin yeşermeyeceğini sanıyorduk. Son 20 yılda, eğitimimizdeki dersler git gide daha otoriter, daha merkezci bir hava aldı. Fakat 88 Noeli'nde önce öğrenciler herkesi şaşirtti. Üniversitede boykotlar başladı. 10-11 hafta derslere girmediler. Kendi eğitim programlarını kendileri düzenlemek istedik. Ve özel seminerler örgütlediler. "Eğer, bu üniversitede yeniden düzgün ve planlı eğitim başlayacaksa, bunda biz mutlaka söz sahibi olacağız" diye direttiler.

İşte, bu tam öğrenci hareketi diyemeyeceğimiz fakat öğrenci hareketi olabilecek sol hareketle 68'dekini karşılaştırmaya ve bir takım benzerlikler ve ya paralellik-

ler göstermeye çalışacağım. Robert Heideman adlı Demokratik Almanya'da yaşamış bir aydının güzel bir sözü var; 'Önce cevaplar verilir, sonra sorular sorulur.' Gerçektende 68 öğrenci hareketi ile 88 öğrenci hareketi ile böyle bir ilişki vardır. 68'de cevaplar verilmiştir. 88'de ise şapkalar öne konulup sorular soruldu. Aradaki fark nedir. 68'i büyük cümlelerle konuşma, bugünü ise kırıntılar şeklinde ve küçük çaplı sorular karakterize ediyor. Burada işgaller sırasında yaşanan simgesel bir olaya değineceğim.

İşgal sırasında öğrencilerin ellerinde minicik ayıcıklar vardı. Ayı Berlin kentinin simgesidir. Öğrenciler bu ayıcıkları kendilerine sembol seçmekle "Biz o ayıcıklarız" demek istemiyorlardı. Ama "biz tıpkı o ayıcıklar gibi, her türlü ezilme, baskı sonunda hep ayakta kalacağız. Bizi ellerinde, kontrol altında tutmak isteyen yöneticilerin oyunlarını bozacağız", demek istiyorlardı.

Bugünkü öğrenci hareketi ile 68 arasında ciddi bir fark var. Bugünkü gençler şu tesbiti yapıyorlar: geçmişte 68'de en dahiyane ilkeleri ortaya atan onları hayata geçirmek için pahasına birşeyler deneyen kimseler -ki bunlar babamız yaşındadır- başarısızlığa uğramışlardır. İkinci olarak, kendilerine herhangi bir şeyin empoze edilmesine tahammülleri yok. Alerjik bir tepki gösteriyorlar. Eskilerden kalma çok bilmiş birisi karşısına çıkıp nasihat etmesine dayanamıyorlar.

Bugünün gençliği teoriye karşı, 68'dekilere kıyasla olumsuzlar. Her şeyin bir merkezden veya bir kaynaktan -ki bunun içine sınıf mücadelesi teorisi de girmektedir-kaynaklanabileceğini kabul etmiyorlar. Şüphe ile bakıyorlar. Buna karşın o zamanki öğrenci hareketinden kopupta sağda solda minik dereler oluşturan düşünceleri benimsiyorlar. Bugünün hareketli öğrencileri ağırlıklı kendilerini çevre hareketinin bir parçası olarak görüyorlar. Ve sanırım bugün yeşiller partisi onlar arasında en çok oyu alan partidir. Ayrıca 68'lilere oranla çok radikal bir şekilde erkek ve kadın eşitliği ve feminizmden yanalar. Bunun dışında kendilerine punk kültürü veya sponte kültürü olan grupların bir parçası olarak kavriyorlar. Bugünkü öğrenciler kendilerini şu yada bu hareketle, düşünceyle tümüyle bağlamak istemiyorlar. Daha çok şaşirtmayı seviyorlar. Nitekim bizi şaşirttiler. Böyle büyük çaplı bir hareket beklemiyorduk. Bizi şaşirttikleri gibi kendileri de binlerce kişinin katıldığı toplantıları beklemiyorlardı. Sarhoşluğa ka-

Prof. GERHARD BAUER KİMDİR

III. Reich döneminde doğdu. Şu an 53 yaşında. Ailesi başlangıçta Hitler faşizmini desteklemiş. Bundan sonrasını kendi ağzından dinleyelim: "Kendimi herhangi bir şehirden hissetmiyorum. Kendimi Alman olarak görüyorum. Yaşamın önemli kısmı, okumakla, öğrenmekle, ve araştırmakla geçti. Amerika ve İsveç'e gittim. Dersler verdim. Şu an Hür Berlin Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde Profesörüm. Brecht, Peter Weis favori yazarlarımdır. Dünya edebiyatı ile yakından ilgileniyorum. Fransa, İspanya ve Polonya edebiyatları ile ağırlıklı ilgileniyorum.

68'de, profesörlük için başvurduğum yıllarda, K.Marx, F.Engels, Lenin'i yakından inceledim. 3 üniversite bitirdim. Şu konularda yoğunlaştım: Felsefe, tarih, Alman dili ve edebiyatı, Rus dili ve edebiyatı.

Profesörlüğünün ilk yıllarında (68'lerde) öğrenci eylemlerini aktif destekledim. Desteklediğim öğrencilerin fikirleri aşırı soldu. Bu nedenle okuldan atacaklardı. Profesörlüğümü elimden alacaklardı. Milli Eğitim Bakanı bunun için çok çalıştı. Bakanın bu tavrını 50 bin öğrenci protesto etmişti. Biz üniversitede kaldık. Fakat bakan gitti... Bugün eski politik konumunda değilim. Nedeni o günkü amaçlarımıza ulaşamamız. Evliyim. Eşim aynı üniversitede öğretim üyesi. Kızım Pekinde B. Elçilikte çalışıyor. Oğlum bilgisayar öğretmeni görüyor.

pıldılar bu kitle karşısında. Diğer bir özellikleri uzun vadede plan yapmaktan kaçınmaları. Ertesi gün için birşeyler planlıyorlar ama daha sonrası için hiç bir şey söylemiyorlar.

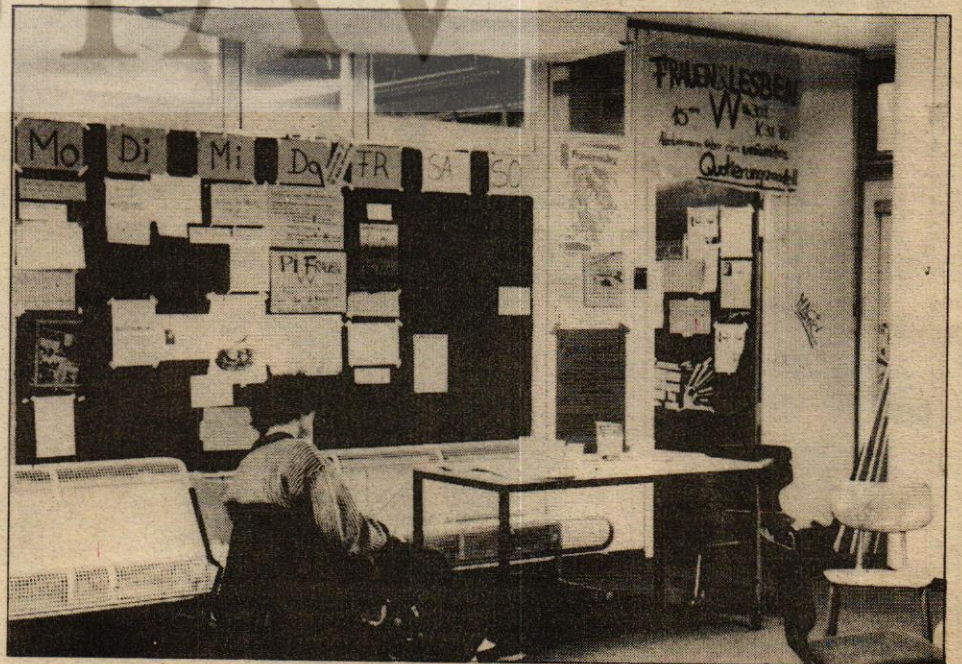
68'dekiler esas olarak zihinsel faaliyetlerin saflığı üzerinde duruyor ve buna önem veriyorlardı. 88 gençliği ise maddi karakteri ön plana çıkarıyor. Beton binalar gri ve tatsız renklere boyanmış. Buralarda yapılan programlar verilen dersler onlara herhangi bir katkı vermektense uzak. Tüm bunlar öğrencilerin eğitim ortamından ve birbirlerinden kopmalarına ve yabancılaşmalarına yol açıyor. Bu durumdan hoşnutsuzlar. Yabancılaşmayı getiren ortama karşı kendi özerkliklerine sarılıyorlar. Nitekim işgal günlerinde kimi özerk seminerler düzenlediler. Bu seminer-

ler herhangi bir öğretim üyesi bulunmasına rağmen gayet verimli ve tartışmalı geçmiştir. Bizim yaptığımız seminerlerden çok daha iyi sonuçlar üretmişlerdir. Ve bundan böyle kendilerinde söz sahibi oldukları bir üniversiteden söz etmektedirler.

Şimdi artık, içerikten söz etme zamanı geldi. Bu bir tesadüf değil. Çünkü şimdiki öğrencilerin içerik anlayışları bir gariptir. Kendilerini içeriğe pek yakın hissetmiyorlar. Örneğin Berlin'deki öğrenciler önce bir işgal konseyi oluşturdular. Ardından bir eylem konseyi, sonra basın konseyi ve en sonunda içeriği tespit etmek için bir içerik konseyi kurdular. Biz acaba niçin mücadele ediyoruz, bunu anlatacak bir içerik konseyi. Bu içerik konseyinde akıllarına gelen ilk şey, eleştiri. Örneğin matematik ile ideolojiyi karşılaştırıyorlar.

Veya bilim dallarını tek disiplinle değil de disiplinler arası bir yaklaşımla ele almayı savunuyorlar. Fen bilimlerinin diğer insani bilimlerden ayrı üretilmesini eleştiriyorlar. 40 yıldan sonra Almanya'da, hala kimi bilim dallarında faşizmin nasıl bir etkisi olduğunu araştırıyorlar. Ve bulup ortaya çıkarıyorlar.

Şimdi biraz daha zor bir konuya değinmek istiyorum. Öğrencilerle öğretim üyelerinin ilişkisi. 68'lerde bizde genç öğretim üyeleriydik. İlerici öğretim üyelerinin, öğrencilerin yanında yer alması daha doğal birşeydi. Ne var ki bugünün öğrencilerinin tutumu daha farklı. İstedığımız kadar paralanalım, biz sizden yanayız diyelim, ikna olmuyorlar. Aslında pratikte tümüyle bizi "dışlamıyorlar". "Üniversitelerin bu hale gelmesine niçin izin verdiniz" v.b. sorularını soruyorlar."

Alman öğrenciler çalışma mekanlarında rahat ve serbest bir ortamda kendilerini ifade edebiliyorlar. Yabancılaşmayı getiren ortama karşı kendi özerkliklerine sarılıyorlar.

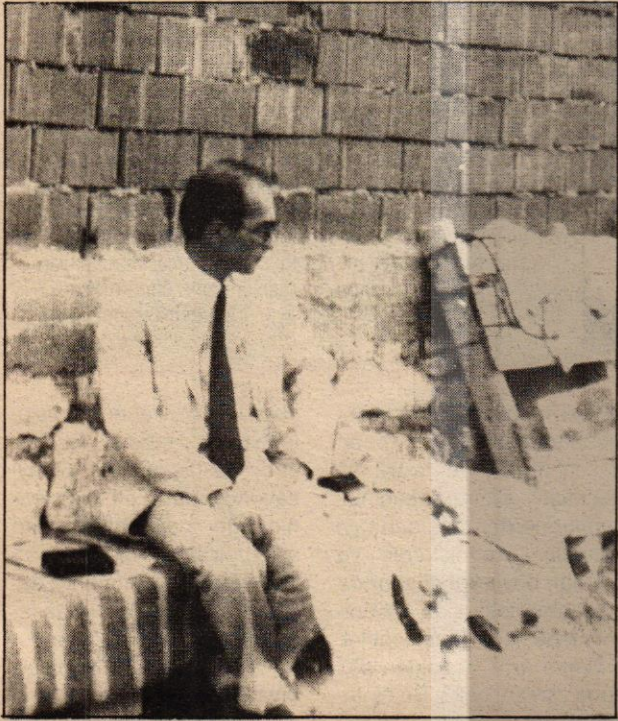

Dünya bankasının, Okulun Modernleştirilmesi için kredi olarak verdiği:

7,5 MİLYAR NE OLACAK?

● "Baktım üniversiteden umut yok, Dünya Bankası uzmanlarını buraya getirdim. Ben, YÖK ve Dünya Bankası arasında imzalanan bir protokol ile 7,5 milyarlık kredi kurtardık. Yani rektörlük dışında bir proje. Ben projeye imza attıktan sonra üniversitenin ve rektörlüğün tavrı değişti."

Sözhakkı/ESKİŞEHİR

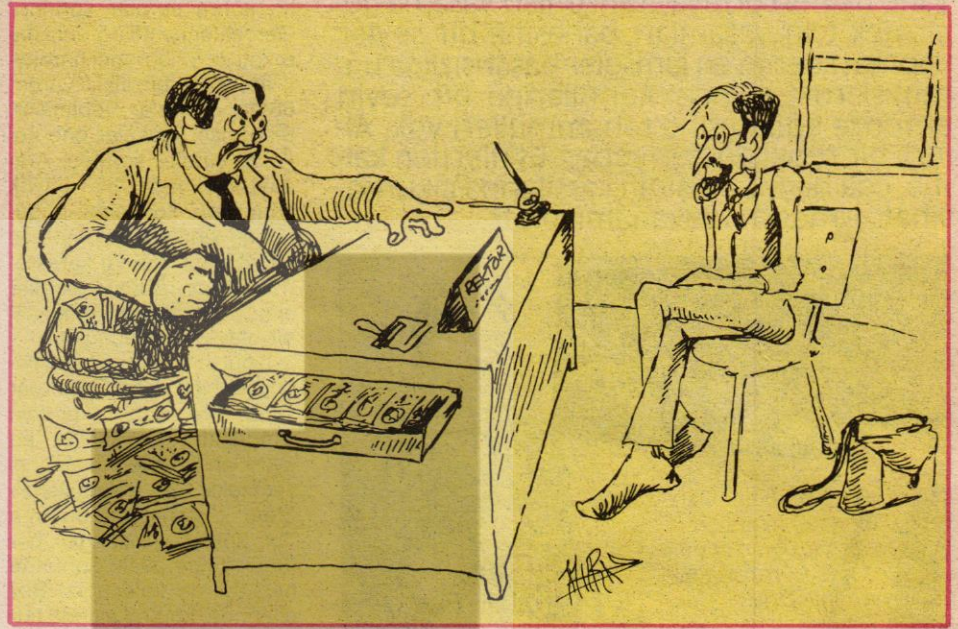
"Yapılan baskılara daha fazla dayanamayacağımdan, 1 Mayıs 1989

tüm dünya üniversiteleri adına, bilim adına ve insanlık adına lanetliyor; hem yüksek okul müdürlüğü görevimden, hemde çok sevdiğim üniversiteden istifa ediyorum. Keyfi ve yasal olmayan davranışlarınız nedeniyle YÖK'ün ve tüm gerçek anlamda bilim adamlarının kulakları çınlasın."

Bu satırlar Bilecik Yüksek Okulu Müdürü Doç. Dr. Mustafa Tefek'in, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'ne verdiği istifa dilekçesinden alınma daha doğrusu istifa ettirilme dilekçesi.... 1984 yılından beri Anadolu Üniversitesi Bilecik Yüksek Okulu Müdürlüğü'nü yürüten Mustafa Tefek'e, okul için yaptığı fedakarlıklardan ve çalışmalarından dolayı öğrencileri sevgiyle bağlanmış. Tefek, Yüksek Okula ilk geldiği günleri şöyle anlatıyor;

"Geldiğimde okul yeni taşınmıştı buraya, çatısı yok, inşaatlar devam ediyor, yol yok, elektrik yok, kalorifer, hiçbir şey yok. Bahçenin bir tarafına bir kulübe yapmışlar, bayanlar, erkekler ibrikle su getiriyorlar, tuvalete öyle gidiyorlar. O kadar berbat bir yer.

Yüksek Okul'un üst katını lojman yaptık. Burada 24 saatimiz öğrencilerle birlikte geçiyor. Sonra buraya elektrik çekildi. Su sorunumuz ise çözülmedi. Arazi içinde su bulduk, onu çıkarttık."

Okulunun birçok sorunları olduğunu belirten Tefek, öğrencilerle ve kendi kişisel gayretleriyle, çalışarak bir çok olanakları yarattıklarını, sorunların bir kısmının üstesinden geldiklerini, üzgün bir yüz ifadesi ile anlatıyordu. Fakat işin en ilginç tarafı, tüm bu işlerin yapımı için Anadolu Üniversitesi'nden maddi ve manevi hiçbir yardımın gelmemesi idi. Tefek, üniversitenin bu ilgisizliğinden çok üzüldüğünü belirten sözlerine şöyle devam ediyordu:

"Baktım üniversiteden umut yok, Dünya Bankası

uzmanlarını buraya getirdim. Ben, YÖK ve Dünya Bankası arasında imzalanan bir protokol ile, 7,5 milyarlık kredi kurtardık. Yani rektörlük dışında bir proje. Ben projeye imza attıktan sonra üniversitenin ve rektörlüğün tavrı çok değişti.

Projeye göre buraya yeni kapalı alanlar açılacaktı. 10 tane yeni bölüm, modern dil laboratuvarları, fizik ve kimya laboratuvarları açılacaktı. Elemanlar İngiltere ve ABD'den gelecekti. Bu projenin de en geç 1 Mart'ta temeli atılacaktı. Fakat temeli atılmadı. Ben proje için rektörlüğe her

gidişimde tepki gördüm. Sen bu projeye ilgilenme, her şey eskisi gibi kalsın gibi bir hava vardı. Tabi bizim bütçemiz olmadığı için bu para üniversite bütçesine kaldı. Tahmin ediyorum büyük bir ihtimalle bu para, üniversiteye değil başka bir yere harcanacak. Ben beş yıldır bu okulun bütçesini bilmiyorum. Devlet sırrı gibi..."

Rektörlük bu aşamadan sonra Yüksek Okulun birçok çalışmalarını sınırlayacak ve sorunlar çıkaracaktı. Eğitimin tam ortasında öğretim üyeleri ve çalışanlar görevlerinden rektörlükçe alınıp, eğitim daha da zorlaştırılacaktı. Ve okul müdürü'ne hiç danışılmadan istenilen 'adam'lar belli görevlere getirilecekti. Tüm bunlar üzerine Mustafa Tefek, rektörlüğe bir yazı yazdı.

"Rektör, vay bana nasıl yazı yazar, zaten hakkında bir sürü şikayet var. Onu hemen görevden al demiş Rektör yardımcısı Akar bey'e."

Peki, Mustafa Tefek'in hakkında yapılan şikayetler nelerdi? Mustafa Tefek, rektör'e kendisi için giden şikayetleri şöyle sıralıyordu:

"Aslında rektör istifamı istememiş! Gönderdiğim bir yazıya çok kızmış. Düşünün, bir bilim adamının, bir idarecinin yaşamı; yasal hakkı olan bir yazıya, bir idarecinin kızmasına kalmış, özerk olan bir üniversitede... Özerk üniversitede bu böyle olmaz tabi. 25 Nisanda talebi üzerine rektör'ün yanına gittim.

Rektör'ün elinde bir defter var. Açıyor defteri ve bana yapılan suçlamaları sıralıyor. Kardeşim özel olarak kantin işletiyormuş ta, öğrenci işlerinde çalışıyormuş ta... Ben öğrencileri isyana kıskırtıyormuşum da, Mezun olan öğrencileri yurtlarda tutuyormuşum da... Okulun koruyucusu olan köpeği hastaneye iğne olsun diye resmi arabamla taşıyormuşum da. Öğrencilerin notlarını kafama göre değiştiriyormuşum

DAĞ BAŞINI "YÖK" ALMIŞ

Sözhakkı/ESKİŞEHİR

Duyduk ki Bilecik'te bir yüksek okul varmış, merak ettik. Teybimizi, fotoğraf makinamızı kaptık, ver elini Bilecik. Öğrendik ki

Yüksek okul Bilecik'ten yaklaşık 5-6 km. uzakta ve belediye otobüsü oraya sadece günde beş defa gidiyor. Vardığımızda öğlendi.

İndik, baktık; iki adet bi-

na, aralarında bir futbol, bir basketbol sahası, bir kenarda İstanbul yolu, bir kenarda dağın başı. Yol-landık binalara doğru. Burada tanıştığımız birkaç arkadaş bizi bu bina-

ların (Bir tanesi yüksek okul, bir tanesi yurt) biraz uzağında bulunan, inşaatına yeni başlanmış küçük bir ev ve bitişinde küçük oda büyüklüğünde bir kulübenin bulunduğu "kamp" a götürdüler.

Yüksek okul 1985'te Bilecik'ten buraya taşınmış. Öğrenciler burada uzun süre susuz, kalorifersiz kalmışlar. Şimdi öğrencilere kireçli su veriliyor; "Yüzünüze çarptınız mı yapıyor, boğazınızda kalıyor, hava çarptıymıydı da boğazınız şişiyor. "Hastalanan öğrencilerin çoğu solunum yolları enfeksiyonundan gidiyorlar hastaneye.

Bir yurtları da var bu öğrencilerin kaldığı. Anadolu Üniversitesi Güçlendirme Vakfı (GÜÇVAK)'na bağlı bu yurt. Hemen her kenarında üstü açık bir foseptik çukur var, sıvrisinekten geçilmiyor. Bayramdan önce kız öğrenci yurdunu lağım suyu basmış, odalardan hala kokusu gidebilmiş değil.

da... Devlet Hastanesi'nden onaylı rapor kabul ediyormuşum da...

Neyse, ne dediyse karşılığını verdim. Hem dedim, bunları neden bekletiyorsun soruşturma açmıyorsun?

Sen istifa et dedi. Bende 'Nasıl istifa edeyim?' diye sordum. 'İşte yoruldu, istirahat nedeniyle' dedi. Bakın dedim, siz Bilecik'i bilmezsiniz. -Çünkü dört yıldır gelmedi- Ben durup dururke istifa edemem, hemen rüşvet aldı da ondan istifa etti derler. Anlayacağınız dilim döndüğünce anlatmaya çalıştım. Hiç dinlemedi. Bıraktım, çıktım.

26 Nisan'da tekrar telefon geldi Ramiz Bey'den (Anadolu Üniversitesi Personel Daire Başkanı). Telefonda 'Ne zaman istifa edeersin?' diye sordu. 27'sinde tekrar, günde üç defa telefon. Yani sırf sinir harbi. Sonunda dayanamadım istifa ettim."

Müdürleri Mustafa Tefek'in istifası öğrenciler açısından bardağı taşıran son damla olmuş. Tam 16 gün derse girmiyorlar. Nilgün Bakkal, "hapçı" Recep Özdemir gibi hocaların "sıfır veririz" benzeri tehditlerine rağmen vizeleri boykot ediyorlar. Onları yatıştırmak amacıyla kantine gelen Rektör Yardımcısı Akar Öcal'ı protesto edip, dışarı çıkıyorlar. Üç otobüs kiralayıp dört yıldır okullarının yolunu bile bilmeyen Rektör'le görüşmek için Eskişehir'e gidiyorlar. Birşeyi çözmeden geri de dönüyorlar.

İstifa ettikten sonra okulda birçok değişikliğin yapıldığını belirten Tefek, 30 öğrencinin maddi durumları iyi olmadığından yurttan atıldığını, öğlenleri yemek verilmediği söylüyordu. Okulda kurdukları futbol takımının da dağıldığını, Eskiden başka üniversitelerden yardım olarak çalıştırdıkları folklor kolu'nun da faaliyetlerine son verdiğini belirtiyordu. Tefek sözlerini şöyle noktalandı:

"Anlayacağınız olay, benim olayım değil. Türkiye'deki eğitimin iç yüzü. Ben dahi yoruldu. Öğrenci ne yapsın. Televizyon yoktu, ben aldım. Oradaki buzdolabı da benim, müzik seti de.

Bir gün Üniversiteden yemek parası istedim. Yemek çıkarma dedi. Şehir'in 6 Km. uzağında öğrenci ne yapsın. Bu kadar düşüncesizlik olur mu? Olamaz bu kadar, yani ben düşünmüyorum.

Bilime, akademik kariyere saygılılığım kalmadı. Rektör'lüğün keyfi ve yasal olmayan davranışları nedeni ile YÖK'ün ve tüm gerçek bilim adamlarının kulakları çinlansın."

Evet, Anadolu Üniversitesi Bilecik Yüksek Okulu Müdürü Doç. Dr. Mustafa Tefek, Rektör Prof. dr. Yılmaz Büyükerşen tarafından istifa ettirildi. Zorunlu istifadan bir gün sonra ise, Yılmaz Büyükerşen'in imzasının bulunduğu bir yazıyla Müdürlüğe İbrahim Taşyürek getirildi.

Bakalım yeni müdür İbrahim Taşyürek sorunlara, projelere ve Dünya Bankası'ndan alınan krediyle ne kadar uğraşacak? Belki de "İlgilenme, herşey eskisi gibi kalsın" mantığını güdecek... Rektörlerle takışmaya gelmez, üniversite burası....

● Öğrenciliğin değişen kaderi finalde yoğun olarak yaşıyoruz. Öğrenci Cephesinde bol fotokopili, bol çaylı bol stresli, "sınavdan-sınav" koşturması sürerken Asistan'lar en dertlileri çıktı. Hocalarımız ise neredeyse "final" haberi yapmamıza şaşkırdılar.

● Sınav maratonu yaptığımız son yıllar da baraj olmaktan kurtarmaya çalıştığımız vizeleri finalde arar duruma geldik. "Büyük Ağabey" gibi davranılan finaler son hızıyla devam ediyor.

İstihbarat Servisi

Dört vize, iki vize, tek vize, mazeret sınavları derken öğrenciliğin değişmeyen "kaderi" finalere bir kez daha geldik, çattık. Ders çalışmadığımız veya çalışmak istemediğimiz zamanlarda "ne gereksiz şey" diye düşündüğümüz, "baraj" olmaktan vazgeçirmeye çalıştığımız vizeleri finalde arar duruma geldik. Bu günlerde hangi fakülte veya yüksekokula gitseniz, hangi kahveye uğrasanız önlerinde kitaplarla ders çalışan veya çalışmaya çalışan öğren-

cileri görürsünüz. Ama nedense "Büyük Ağabey" gibi davranıldığı için kimse vizelere gösterdiği tepkiyi finalere gösteremiyor

Elimiz, kolumuz, kış günü çorabımız, dönem sonunda döndüğümüz yuvamız gibi kabullendiğimiz finalere böylesini bir "sevgi"yle bağlıyız. Ama bu bağlılıkta "öğrenci milleti" genellikle vefasız çıkar ve sınav günü geldiğinde finaleri terkedip "bütünleme"ye bağlanmaya başlar.

Finalere girdiğimiz bu günlerde biz de öğrencisiyle, öğretim görevlisiyle asistanıyla bu "sevgi bağı"nın derecesini araştırdık. Gördük ki öğrenci cephesinde; bol fotokopili, bol çaylı, bol sabahlamalı, bol stresli ve bol "hoca takti"li "olağan" sınav günlerinde "yeni bir şey", hocalarımız cephesinde "hiçbirşey" yokken Asistanlar cephesinde "savaş" başlamıştı.

İçinde bulunduğumuz bu yaz başında tüm üniversiteler yoğun bir sınav dönemi yaşıyorlar. Sınav hazırlanırken veya sınav çıkışı görüştüğümüz öğrenciler bugünlerde herşeyi bir yana bıraktıklarını ve ders çalışmasalar bile "havaya" girmeye çalıştıklarını belirtirken bu arada görüştüğümüz bir hoca bunun abartılacak bir durum olmadığını vurguladı. Geçen sayıda tanıtığımız Psikolojik Danışmanlık Merkezi "Pembe Köşümüz" cephesinde "ne var ne yok" diye uğradığımızda ise "Merkez" çalışanlarının sınavlarda olması nedeniyle, sorumlu Yar. Doç. Dr. Esin Cantéz neredeyse bizi kapıdan geri gönderdi.

GELENEKSEL STRES GÜNLERİ

Bunların yanısıra görüştüğümüz Asistanlar ise kelimenin tam anlamıyla kan ağlıyorlar. Sınav dönemlerinden öğrendiklerini belirten asistanlar bu dönemlerde günde yaklaşık 100 kağıt okuduklarını belirttiler.

Bu haberde sınavlarda uygulanan ve öğrencilerin çözmek için en az finalere çalıştıkları gibi çalışmaları gereken, "geçme-kalma-not" kaosuna pek girmedik. Çünkü tüm üniversitelerde farklı uygulamalar olduğu gibi aynı fakültede bile ayrı uygulamaların olduğunu gördük. Ve biz bunu çözünceye kadar yeni getirilecek uygulamaların eskiyebileceğini düşündük.

ÖĞRENCİ CEPHESİ

Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümü 4. sınıf öğrencisi Nuray; "Sınavlar bende korku uyandırıyor. Bazen alttan üstten derslerle birlikte günde üç sınav giriyorum. Hatırlıyorum birinci sınıfta ikibuçuk günde 12 sınav girmiştim. Korkunç bir maratondur. Şimdi de saat 10'dan 17'ye kadar sınavım var." derken hemen aklına okul dışındaki yaşamı geliyor ve şunları söylüyor: "Çalışıyorum, ev kirası veriyorum, ev işlerim var. Sınav dönemi yaşamım değişiyor. Sosyal faaliyetlerim kesiliyor. Sohpet edemiyorum. Uykum geliyor, yemeğe saldıyorum. Normal günlerde yapmadığım şeyleri yapıyorum. Bunlarabir de ekonomik sorunlar eklenince korkunç günler oluyor". İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi birinci sınıf öğrencisi Aslı Özkan'ı ise sınav çıkışı yakaladık. Bize sınavın iyi geçmediğini söyleyen Aslı "Sorum benden kaynaklanıyor, aslında sınav tarihleri arasında yeterli zaman var ama oturup ta çalışmadım bir türlü" diye ekliyor. Hukuk Fakültesi 2. sınıf öğrencileri Aylin Aykut ve Banu Erpek'te sınav tarihleri arasındaki süreye "iyi ayarlanmış" derken, derslerin çok yüklü olmasından yakındılar. İki arkadaşı kafa kafaya verip biraz sonra gire-

cekleri sınava hazırlanırken yakaladık "Bize; 'Derslerimiz oldukça yüklü. Sınav arası aralıklar iyi ama finaler için yeterli değil, öyle ki bir ders için 800 sayfalık bir kitabı çalışıyoruz. Bunun bir de tekrar ettiğimizi düşünün" dediler. Biz bunu düşünelim diye Fen Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünden atılmış ama geri dönemek isteyen Feri Molla bize şunları söyledi: "Sınavı kabul etmiyorum. İnsanın bilimselliği yaşayabilmesi için sınav korkusunu tanımaması gerekiyor. Kaldı ki bilimsellik hayal gücünü ve yaratıcılığı içinde taşıdığı gibi yeniyi yönelme çabasıdır. Eğer yeni şeyler üretmek istiyorsak başkalarının sorularıyla düşünmemek gerektiğine inanıyorum."

HOCALAR

Öğrenciler olağandışı sınav günlerini yaşıyadursunlar; görüştüğümüz öğretim görevlileri yılların alışkanlığıyla sınav dönemlerinden pek etkilenmediklerini açıklarlarken İÜ Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Kürsüsünden Prof. Dr. Kemal Oğuzman "Hocam sınav günleri bildiğiniz gibi öğrenciler arasında yoğun bir stres içinde geçiyor. Siz de ne gi-bietkileri var bu günlerin" sorumuza aynen şu cevabı verdi: "Ben stres mitres duymuyorum. Benim için normal bir çalışma günü. Diğer günlerden hiçbir farkı yok". Kemal Bey'in bu rahatlığının yanında asistanını bulup konuşamadık ama konuştuğumuz diğer asistanlara "sınav dönemi dememiz yetti. Bize önceden hazırlanmışcasına ardarda sorunlarını sıralayan asistanlar o kadar şeyi söyledikten sonra "ama lütfen adımızı yazmayın" demeyi de unutmadılar.

Kimi öğrencinin "beni korkutuyor, yaşamımı değiştiriyor" dediği final dönemine Asistan'lar "bizi eğlendiriyor" dedi. Her sınav zamanı 1200 kağıt okuduklarını belirten bir asistan yılda yaklaşık 4000 sınav kağıdı okuyor.

ASİSTANLAR CEPHESİNDE "SAVAŞ" VAR

"Adının açıklanmasını istemeyen" bir Asistan'ın söylediklerinin aynısıdır.

"İmtihanlar bizi eğlendiriyor. Talebelerden daha fazla yoruluyoruz. Talebe günde iki vizeye giriyor, biz altı

vizeye giriyoruz. Yemek yemiyoruz. Sinirlilik başlıyor. Sınavda bunu öğrenciye belli etmemeye çalışıyoruz. Özellikle eski öğrencilere bulaşmamaya çalışıyoruz. Bizim iyi niyetimizi suistimal ediyorlar. İkazlara uymuyorlar. Kopya çekmeyi kendilerine hak olarak görüyorlar. Çok gevşek davranıyorlar. Bu gibi zamanlarda öğrencilerle aramızda çok tartışma çıkıyor. Dışarıya atsan geleceğiyle oynuyorsun. Atmasan kendi otoriten sarsılıyor. Sinirlilikten tepkilerimiz şiddetli oluyor. Bu yüzden azıcık yanına döneme bile sinirlenebiliyoruz. Yüzde yetmiş, seksen suç öğrencilerde, ama, imtihanlarda aşırı bir laçkalık var. Bunun nedeni aşırı sayıda imtihanlar. Sınavdan sınava koşturuyor öğrenci. Bir de az ders çalışıyorlar. Kahveler, sinemalar, kültürel çalışmalar gevşekliğe yol açıyor. Kopyaya başvuruyorlar. Ben de görevimi yapıyorum. Birkaç kişinin hayatını yaktım. Zabıt tuttum, disiplin soruşturması açtım, vicdan azabı da çekmiyorum, çünkü görevimi yaptım.

Kağıt okumak apayrı bir sorun. Bizim bölümde 5 asistanız. Her imtihan dönemi 1200 kağıt oluyor. Günde yaklaşık 100 kağıt okuyorum. Bir yılda 3500-4000 kağıt okuyor. Üçüncü yılımdayım. 15 000 kağıt okumuşum. Bu nedenle kitap-gazete bile okumak istemiyorum. derslere giriyoruz, hocaların kitap tashilerini yapıyoruz. Bu arada hocalarla ilişkileri dengede tutmaya çalışıyoruz. Yani kendimize ayıracak zamanımız kalmıyor. Bilim üretmek şöyle dursun müthiş bir moral bozukluğu var. Maaşım 297 000 TL. Ben bununla ne yapayım, ne üreteyim. İnsanlar açsa kitap okuyamaz ki. Yargıtay kararları bile bize verilmiyor, kendimizi geliştiremiyoruz. Hocalarımız bile geçinemedikleri için başka yerlerde avukatlık yapıyorlar.

Köklü okul olmak yetmiyor. Bilim adamlığı saygın ve doyurucu bir meslek olmalı. Asistanlık ise sadece ham mallık. Temmuz'da maaşım 600 000 TL olmazsa istifa edeceğim. Buraya kadar...

...../Aynı üniversiteden asistan "Sınavlar üstüste biniyor. Sınav tarihleri aralıklarla olmalı. Okulumuzda öğrenci sayısı çok fazla. Okula fazla öğrenci alındı mı düzen altüst oluyor. Okulun kapasitesi 600 kişilik, oysa alınıyor 1200-1500 kişi. Bilim adamlarının yükü az olmalı. Para yükü, asistanların kürsü yükü olmamalı. Üniversitede olmak biimsel çalışma yapmak güzel ancak bunun koşulları yaratılmalı. Sınavları değerlendirme konusunda öğrencilerin bir kaygısı olmasın.

Sorulara cevap anahtarı hazırlıyor. Kağıtları okuyacak kişiler toplanıyor. Aranacak noktaları saptıyoruz, böylece ayrı kişilerin okuması sorun olmuyor."

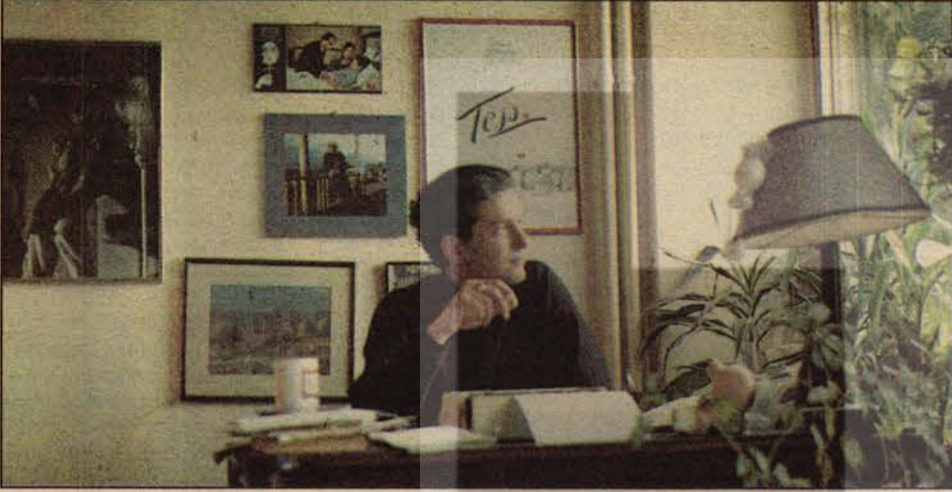

"Genç Olma Özgürlüğü" konulu söyleşide konuşan Yıldırım Türker;

'Kötü çocuk olmayı seçmek gerekiyor'

Kültür Servisi

İlhan KANTOĞLU

Gençlik Günleri'nde konuşmam istendiğinde bir başlık belirlemekte zorluk çektim. Ama yakın zamanda Türkiye'de bir gençleşme yaşandığı için bununla ilgili konuşmak istedim.

Gençleşme üzerine konuşunca gençliğin tanımını yapmak gerekiyor. Gençlik deyince ne anlıyoruz?... Şöyle bir ayırım yapılabilir: **Yaşları ne olursa olsun genç**

olarak yaşamayı, genç olarak sonuna kadar götürüp genç olarak ölmeyi yeğleyenler, buna cesaret edenler var; bir de bu cesareti gösteremeyenler var.. Yani gençlik dediğimde kesinlikle biyolojik, yaşsal bir tanımlama getirmiyorum.

Gençlik üstüne bir de resmi ideolojinin tanımlaması ar. Bir sürü laflar ediliyor, topladığınızda çıkan sonuç: Bütün kötülüklerin anası

gençliktir. Çünkü gençlik bir hastalıktır. Kazasız belasız atlatılması gereken bir dönemdir.. Böyle deniyor. Buna göre genç insan saldırgan, kendini ve çevresini yaralayıcı, binlerce hata yapan, sonunda pişmanlıklar içerisinde özür dileyen, içten küfreden kavga eden, tehlikeli ilişkiler yaşayan bir birey. Genç kız ise kırılğan, duyarlı, sürekli yardım edilmesi gereken, duygusal, gönlü-

nün rüzgarına çok kolay kapılıp gidebilen birisi.. Bu tanımlamalar bizim dışımızda yapılmış ve denmiş ki gençlik dünyaya hazırlık dönemidir.. Bu dünya bizi kuşatıyor. Reklamıyla, filmiyle bizi kuşatıyor, belli öğelerle gençlik imgesi çiziyor. **Gençliğin egemen sözlükteki karşılığı, geçmişte kalmış sorumsuzluk dönemi, yani ekmeğ elden su gölden.. Gençlik kararlar vermek zorunda kalmadığınız, bütün kararların sizin yerinize başkaları tarafından alındığı bir dönem. Çünkü zaten karar verme hakkı gençler için düşünülüyor bile.** Gençliğe nasıl baktığının bir dökümünü yapmaya çalıştım. Sonuçta bir de gençliğe sorulanlar var. **Örneğin gençliğe sunulan bir dünya var. Bu dünya, aslında gençliği taklide yönelten dünyaya karşı bir dünya. Çünkü gençleri taklide yönelten bir dünya var. Bize öğretilen büyükleri taklit etmek. Akıllı uslu oturmak, akıllı konuşmak, küçüğe sevgi, büyüğe saygı, vatani herşeyden**

YILDIRIM TÜRKER KİMDİR?

1957 Ankara doğumlu olan Yıldırım Türker ODTÜ Şehir Planlama Bölümünü bitirdi. 1979-80 yıllarında Ankara'da Murathan Mungan ve Cüneyt Çaliş'la birlikte Yeni İnsan adlı bir kültür-sanat dergisi çıkardı. 1985-88 yılları arasında Şehir Tiyatroları'nda görev yapan Türker halen Sokak dergisinde çalışıyor. 'Gözyaşından Okyanusa' isimli bir çocuk kitabı olan Türker, 'Kadınlar Hamamı', 'Vaşhı Batı', 'Yalan Çemberi' gibi oyunları dilimize kazandırdı. Yıldırım Türker'in 'Gölge Ustası' isimli bir oyunu ve çeşitli dergilerde yayınlanmış şiirleri var.

"Gençliğe sunulan dünya aslında gençleri taklide yönelten bir dünya.

çok sevmek gibi şeylere, baktan tuzaklara, dangalaklıklara alet olmak... bu taklidi yapabilirsen pırl pırl bir genç oluyorsun, çok çevherli bir insan oluyorsun. Büyüklüklerin, kendi dillerinde 'gerçeklikler dünyası' olarak adlandırdıkları dünyaya kolay yolcu edilebilir bir genç oluyorsun. Zaten iyi bir taklitçi olarak yetişersen de o dünyada başarılı oluyorsun. İşte çağımızın çağdaş bir görünümü...

Genç dediğimizde aklımıza ne geliyor? **Genç dediğimde benim aklıma, dünyadaki ahlaki veestetik bütün kodlamaları, bütün değer yargılarını her an yorulmadan, sıkılmadan, sevimsiz olmaktan korkmadan sorgulamaktan çekinmeyen, durmaksızın sorgulayan insan geliyor.** Bu ahlaki ve estetik yargıların içine beka retten tutun, 'Kırmızı ve mavı birbirine yakışan iki renk değildir.' önermesini sorgulamak ta giriyor. Önermele re, kodlamalara yüz vermeden, hata yapmaktan korkmadan, cesaretini yitirmeden yaşayan insan geliyor. Bence genç olan insan oy-

namak istediği oyunlara kendisi karar vermeli. Önünde heyecanını, kuşkuçuluğunu, cesaretini yok etmeye yönelen koskoca bir dünya var. Çünkü dünyanın iktidarı yaşlıların elinde, tabii yaşlılar derken yaş almışları kastetmiyorum. Güçlü olanlar o dille konuşanlar. Herşeyden önce onların dillerine dikkat etmek gerekiyor. **Ve bizler genç insanlar olarak, genç olmak, genç olarak hayatı sürdürmek ve hayatı gençleştirmek istiyorsak yaşlıların dillerine dikkat edip o dilin saldırsından kendimizi korumamız gerekiyor.** Kendimize apayrı bir dil oluşturmamız gerekiyor. Gençlerin bence en çok kendilerine vaad edilen dünya konusunda dikkatli olmaları gerekiyor. Dikkat etmezsek ciddi, büyümüş te küçülmüş, hazır kodlarla konuşan, bundan yüz yıl önce çok doğru, çok yararlı şeyler yazmış insanların, bundan yüz yıl önce yazdıkları sözcüklerle birbirimizle konuşur hale geliyoruz. Sonuçta birşeyi değiştirmek için gerekli dilimiz, gerekli gücümüz kalmıyor. Ya da diyelim ki aklibaşında, zararlı, son derece yumuşak başlı çocuklar olmaya, iyi gençler olmaya karar verdik, o zamanda çok kolay ham diye yutulabiliyoruz. Yaşlıların son derece örgütlenmiş o dünyalarına çok kolay eklenilebiliyoruz. Bu da bana biraz ölümü seçmek gibi geliyor. Muhafız olmaya karar verdiğimizde, seçtiğimiz muhalif olma yönteminin yeni bir dil olup olmadığını sorgulamak, keyfimizi, neşemizi dolayısıyla keyif ve neşeden ancak üretebildiğimiz uyanıklığımızı korumamız gerekiyor. Uyanıklık ancak keyifli, neşeli, coşkulu olmakla gerçekleşebilen bir şey, Uyanıklık ciddiyetle, hali hazır kodlarla kesinlikle gerçekleştirilebilecek bir şey değil bencek. Uyanıklık sorgulamadan, üstelik çok hınzırca bir sorgulamadan geçiyor.

Bir yerde kötü genç, kötü çocuk olmayı, sokak çocuğu olmayı seçmek gerekiyor, bunları göze almak gerekiyor, eğer sonuna kadar genç olarak yaşamayı istiyorsak..

Genç olma özgürlüğü, genç olma hakkı için verilecek mücadele, aslında on beş yıl için verilecek bir mücadele değil. Bütün hayatımızda verilecek gereken bir mücadeledir. Daha genç bir dünya için, daha genç bir hayat için verilecek mücade le... Eğer genç kalmak, daha genç bir dünyada yaşamak istiyorsak...

"Gençlik Sanata Nasıl Bakıyor!" sorusuna Emre Kongar'dan yanıt;

'ŞAŞI BAKIYOR'

Kültür Servisi

Gençlik Günleri çerçevesinde Harbiye Munsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda 13 Mayıs günü, "Gençlik Sanata Nasıl Bakıyor?" başlıklı bir söyleşi yapıldı. Söyleşiye konuk olarak katılan Emre Kongar, iki yüz kadar gençle birlikte oldu ve sorularını yanıtladı.

Emre Kongar söyleşiye, gençlere "Son hafta içerisinde sanatsal faaliyette buldunuz mu?" sorusunu yönelterek başladı. Sorusuna yanıt alamayan Emre Kongar söyleşiye, "gençlerin 11-23 yaşları arasında genç oldukları için sanatla ilgilendiklerini, fakat yaşları ilerledikçe vazgeçtiklerini, hatta çocuklarının sanatla ilgilenmesini bile küçümsediklerini" anlatarak devam etti. "Bir sanat dalı olan sinemada bazı yönetmenlerin, örneğin Orhan Oğuz'un, filmi sahiplendiklerini ve kendilerine malettiklerini" belirterek bu-

nun doğru olup olmadığını soran bir öğrenciye Emre Kongar, "Sinemada genel bir çalışma vardır, yönetmenin buna katkısı vardır. Onun için eseri hiç bir yönetmen sahiplenmemelidir." yanıtını verdi.

Kongar, sanatın politikayla ilişkisi üzerine bir soruyu da, "Sanat özgün bir bütünlük taşır. Sanatı bütün diğer faaliyetlerden ayıran özellik güzelliğidir. Güzellik olduktan sonra içerik ayırt edilir. Doğru bir ideolojik mesajı vermek için kötü bir sanat yapılmış olabilir. Sanatla uğraşan kişi güzel üretim yapmaya yönelik çalışmalı, belli bir mesaj vermek için değil.."

Söyleşide gençler ekonomik durumlarının sanatsal faaliyetlere daha fazla katılmalarını engellediğini, okullarda özgür sanat hareketlerine izin verilmediğini söylediler. Gençler ayrıca, eğitim sisteminin bozukluğundan dolayı Güzel Sanatlar Fakültesi'ne giren öğrencilerin çoğunun ikinci basamak sınavını kazanamadıkları için bu okula girdiklerini belirtip,

gençlerin sanatsal faaliyetlerinin basında yer almamasından şikayet ettiler.

Emre Kongar, gençlerin sanata hafif şaşı baktıklarını belirterek, "Her insanın güzelliği anlayışı birikiminin sentezidir... Herşeye rağ-

men edebiyatın ve sanatın sorumsuzluğunu en az taşıyan gençlerdir. En fazla sorumsuzluğu Milli Eğitim Bakanlığı ve devletin sanat ve eğitimle ilgili kuruluşları göstermektedir." dedi. Gençlere, "Gençler gazetelere ve

dergilere gönderdikleri yazıların basılmadığından yakınıyorlar.. Ne yazıyorlar ki bunu istiyorlar?" sorusunu yönelten Kongar, söyleşinin sonunda gençlerden sanat ve kültüre para ayırmalarını istedi.

Sözhakkı'ndan 'Belediye'ye Ortak Çalışma Programı'

Istanbul Anakent Belediye Başkanı Nurettin Sözen danışmanlarıyla birlikte. Hilmi Yavuz sağ en başta.

Kültür Servisi

Gerek yeni İstanbul Anakent Belediye Başkanı Nurettin Sözen'le ve gerekse belediyenin kültür-sanat danışmanı Hilmi Yavuz'la, tüm görüşme ve sohbetlerimizde, kendilerine dönüp dolaşip aynı soruyu yönelttik: "Yeni yönetim gençler için ne yapacak?"... Yine böyle bir sohbette Hilmi Yavuz, kendilerine çok az öneri geldiğini söyleyip arkadaşımız Aliye Uçar'a, sözhakkı olarak Belediye'ye neden öneri götürmediğimizi sordu. Birkaç gün sonra soruyu yanıtlamıştık: Söz hakkı Belediye'nin gençlere yönelik yapabileceği çalışmalara ilişkin bir program hazırlayacak ve Belediye'ye öneri olarak götürecekti.

Biz de, "İsteyenin bir yüzü kara..." deyip kolları sıvadık ve böylece aşağıda ana hatlarını bulabileceğiniz program çıktı ortaya.

Hazırladığımız program, "Gençlik, Kültürlenme ve Katılım Üzerine", "Kültürlenme Faaliyetlerine Halkla Bütünleştirme Yolunda İlk Durak: Altyapı" ve "Belediye'nin Öncülüğüyle ya da Katkısıyla Düzenlenebilecek Organizasyonlar" başlığını taşıyan üç bölüme ayrılıyor.

Birinci bölümde, günümüz Türkiye'sinde üniversite gençliğinin toplum içindeki yeri, sorunları ve eğilimleri üzerine saptamalar yer alıyor. Bu bölümde özellikle gençliğin 'kimlik arayışı ve kültürlenme' sürecine yapılacak katkılarının önemine değinip, kültür seferberliğinin zorunlu olduğunu vurguladı: "Gerçekten de, bir Kültür Seferberliği başlamadan, yeni kuşağın çağdaşlığı, ilericiliği, arayışı içinde olduğu kimliğinin doğal bir parçası olarak benimsemesini ve gelişen dünya ile birlikte değişmesini, dönüşmesini bekleyemeyiz."

Programda, bu vurgunun ardından, kitle kültürünün yoğun etkisinden söz ediliyor, ulusal kültürü hızla olgunlaştırmanın önemine değiniliyor ve kültürlenme faaliyetinin yaygınlaşmasında yerel yönetimlerin önemli rol üstlenebilecekleri belirtiliyor.

"Kültürlenmeyi tabana yayacak örgütlenmelerin önü açılmalı" saptamasıyla başlayan ikinci bölümü temel olarak kültürlenme faaliyetlerinde altyapı sorununa ayırdık. Bu noktada yerel yönetimlerin yapabileceği çok şey olduğunu söylüyor ve şu öneriyi getiriyoruz: "Belediye her türden kültür örgütlenmelerini kapsayacak bir tartışma platformunun yaratılmasına öncülük etmelidir." Söz konusu toplantılar kültür örgütlenmelerinin bir üst düzeyde örgütlenmelerini kolaylaştırmak amacıyla düşünülmüştür. Bu bölümün konusu olan, 'Altyapı' da esasında üst örgütlerin toplamından" oluşacak ve kültürlenmeyi tabana yayma hedefinin "ağır iş makinası" görevini üstlenecektir.

Üçüncü bölümde yer alan "belediye'nin öncülüğünde ya da katkısıyla düzenlenebilecek organizasyonlar" için önerilerimizi 11 maddede somutladık. Bunların ilki, 19 Mayıs'ı ortalayabilecek onbeş gün içinde düzenlenebilecek "Gençlik Festivali". Festival, forum, panel, sempozyum, açıkoturum, programlı gösteriler, sergiler, konserler vb. etkinliklerin yanısıra, üniversitelerarası spor turnuvaları, 19 Mayıs gezisi, koşusu ve balosunu içerecek geniş kapsamlı bir organizasyon. Bu festivalin birkaç yıl içinde "Uluslararası Gençlik Festivali"ne dönüşebileceğini öngörüyoruz.

"Üniversitelerarası Genel Kültür Yarışması": tiyatro, folklor, müzik vb. dallarda gençliğe yönelik "Akşam Kursları", "Gençlik Kampı", "Amatör Tiyatrolar Şenliği" ve "Spor-Eğlence Karnavalı" önerilerimiz arasında yer alıyor.

"Cafe-geç" adıyla somutladığımız organizasyon, dileyen gençlerin ücret karşılığında çalışabilecekleri, gençlere kitap kiralama servisi gibi hizmetler de verecek kafeteryalar zinciri olarak düşünüldü.

Öğrencilere ücretsiz akşam yemeği verecek "Üniversiteli Yemekhaneleri"nin kurulması bir diğer önerimiz.

Belediyelerin öğrencilerin barınma sorununun çözümüne katkıda bulunabilecekleri varsayımından hareketle, "Prefabrik Öğrenci Yurtları" oluşturulmasını öneriyoruz.

Belediye'nin özellikle yaz aylarında öğrencilere "ücretsiz sağlık hizmeti vermesi" ve "İstanbul'da düzenlenen tüm festivallerde öğrenci indirim uygulamasının yerleştirilmesi de önerilerimiz arasında.

Rumluk'un Şairi seksen yaşında

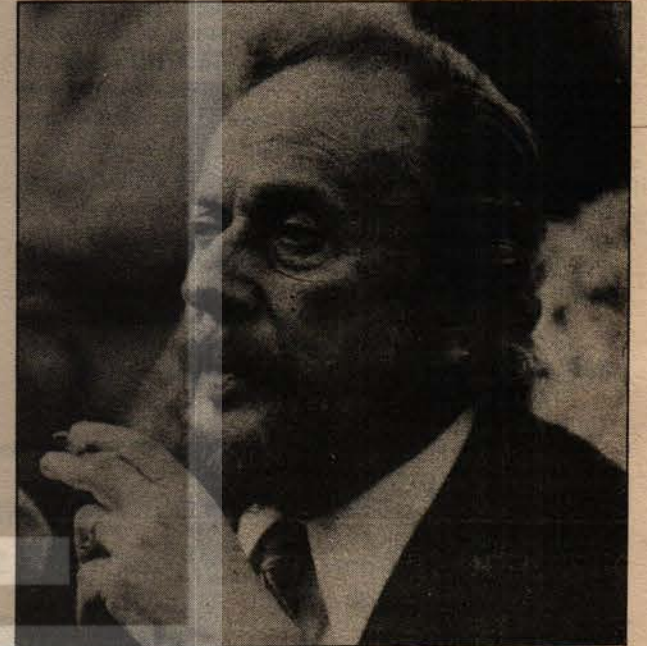
Kültür Servisi

Günümüz dünya şiirinin en büyük ustalarından biri sayılan Yannis Ritsos 1909 yılında Peloponez'de doğdu. 18 yaşından bu yana şiir yazar Ritsos'un çok sayıda şiiri Yunanlı müzisyen Theodorakis tarafından bestelendi. İlerici düşünceleri yüzünden defalarca sürgüne gönderilen ozan, uluslararası üne sahip sanatçı ve aydınların baskısı sonucunda, 1970'de Albaylar Cuntası döneminde ülkesine dönebildi.

Aragon'un "günümüzün en büyük şairlerinden biri" olarak selamladığı Ritsos'un "Rumluk", "Ayışığı Sonatı", "Taşlar-Yinelemeler-Parmaklıklar" başta olmak üzere bir çok şiir kitabı bulunuyor. Geçtiğimiz ay seksen yaşına giren Ritsos'un kendisiyle yapılan görüşmelerden kimi bölümler sunuyoruz:

"Ozan dediğin korkunç bir alıcıdır, korkunç duyarlıdır, her yandan güçler emer ve bunları kendi malı sayar. Ozan ne taklit eder, ne çalar; kabul eder.."

"İyi bir sanat yapıtı bize bir rahatlık verir. Bizim de bir şeyler yaratmamızı isteriz. Sevmeyi ve sevilmeyi isteriz. Belki de aramızdaki bütün ilişkinin nedeni bu rahatlık duygusudur."

SON İSTEK

Şiire, aşka ve ölüme inanıyorum, diyor. İşte bu yüzden ölümsüzlüğe de inanıyorum. Biz dize yazıyorum, dünyayı yazıyorum; ben varım; dünya var. Bir ırmak akıyor serçe parmağımın uçundan. Yedi kere bu ırmak gökyüzünün mavisi. Yeniden ilk gerçek oluyor bu aralık, bu benim son dileğim.

KİTAP

Tanrı Woody Allen/Çeviren: Cem Çetin/Hil Yayınları/68 sayfa/2000 TL.

Woody Allen'in 'notlarından' oluşan "Tüysüz"ün ardından bu kez bir oyunu yayınlandı: "Tanrı". Bu sezon Özel Tiyatro tarafından ülkemizde de sergilenen "Tanrı"; bildik Woody

Allen üslubunun ve mizahının yanısıra, epik öğeler ve metropol insanının yaşamı üzerine ince gözlemler de içeriyor.

Stalin Baroku/Ertuğrul Özkök/AFA Yayınları/167 sayfa/4500 TL

"Stalin Baroku", Hürriyet gazetesi Moskova temsilcisi-Ertuğrul Özkök'ün Sovyetler Birliği üzerine "fevkalade şahsi, ama samimi" gözlemlerinden oluşuyor. Yazar kitabın başında, "Bu ülke üzerine bir kitap yazma cüretim; gördüğüm, tanıdığım bu insanlarla ilgili önyargı perdesini aralama ihtiyacından kaynaklanıyor." dedi.

Sarı Defter/Handan Saraç/Can Yayınları/150 sayfa/4000 TL.

Handan Saraç, ilk kitabı "Sarı Defter"de yazma düşünü gerçekleştirme uğraşı

içerisinde olan bir gencin öyküsünü anlatıyor. Yazma tutkusu, 'yazma'nın gündelik yaşam ve belirsiz bir gelecek içindeki yeri... Handan Saraç, yalın anlatımıyla 'yazma' eylemini sorguluyor: "Ama hayır, içimde yazma isteğini hep geçmişe iten gizli bir el var sanki..."

Handan Saraç
SARI
DEFTER

Graganda/Yannis Ritsos/Çeviren: Özdemir İnce/Amaç Yayıncılık/103 Sayfa/3000 T.L.

Amaç Yayıncılık'ın Yannis Ritsos'un doğumunun sek-

seninci yıldönümü dolayısıyla yayınladığı Graganda, şairin "Graganda" ve "Çan Kulesi" başlıklı iki uzun şiirinden oluşuyor. Kitabın başında yapıtı dilimize kazandıran Özdemir İnce'nin ön-sözü yer alıyor. Bu önsözde geçen Ritsos'un kendi sözlerinden bir bölümü şöyle: "Şair ileridir. Çünkü ilerici-lik yalnızca gerici güçlere saldırmak değildir. Yaşam için bir şarkı yazmakda ilerici-lik; böylesine berbat hale getirdikleri yaşamın başka bir yönünün olduğunu söylemek de güzel güneş batışlarını, gün doğuşunu, güzel kadınları, dostlukları, güzel sevgileri söylemek, en kötü koşullar altında bile yaşamın güzel ve yaşanmaya değer olduğunu ve bu yolda daha da güzelleştirmek için mücadele gerektiğini söylemek de ilericiliktir."

Istanbul'da Finaller ve Şenlikler içiçe yaşanıyor

FİNALLER ŞAMPİYON,

Kültür Servisi

Geçtiğimiz ay yoğun olarak etkinliklerle geçen bir festivaller ayıydı. Bütün bir mayıs ayı boyunca Gençlik Günleri sürerken, 9-20 Mayıs tarihleri arasında da Yapı Kredi'nin düzenlediği Gençlik Festivali devam etti. Bunun yanısıra 29 Nisan'da başlayan Gülhane Gençlik Festivali ise diğer iki festivalin aksine, genellikle gençliğin hemen her kesiminin katılabildiği, çeşitli türde etkinliklerin yer aldığı bir programa sahipti. İstanbul Belediye'si tarafından düzenlenen Festivalde Türk Halk, Türk Hafif Müzikle birlikte Türk Sanat Müziğine de yer verildi. Halen devam eden Festivalin gece gösterileri bölümünde Kaleci Schumacher Show da başladı. Ayrıca Çoşkun Sabah 2 Haziran'da bir konser verecek.

Böylesine festivaller açısından yoğun ayın yaşanmasının en büyük olumsuzluğu ise özellikle Yapı Kredi ile Şehir Tiyatroları etkinliklerinin zaman zaman çakışması, daha da ilginç her iki şenliğin de finallerle çakışmasıydı.

YAPI KREDİ GENÇLİK FESTİVALİ

Yapı Kredi tarafından ikinci defa düzenlenen Gençlik Festivali 9-20 Mayıs tarihleri arasında yapıldı. Özellikle tiyatro ve müzik ağırlıklı festivalde, söyleşinin yanısıra sinema, dans gösterileri de yer aldı.

Tiyatro etkinliklerinde; 9 Eylül Üniversitesi G.S.F. sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü oyuncular, Aristofanes'in "Lysistrata"sını, Ankara Üniversitesi D.T.C.F. Tiyatro Kulübü Murathan Mungan'ın "Bir Billur Köşk Masalı Ya Da Murathan ile Selvihan"ını sahnelerken Yıldız Üniversitesi oyuncular "Beş Kısa Oyun"u, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Tiyatro Bölümü öğrencileri ise Georg Büchner'in "Leonca ile Lena"sı ve "Döktür bir Şekspir" adlı oyunları sergilediler. Bilkent Üniversitesi Tiyatro Kulübü oyuncular Lady Augusto Gregory'in "Kulaktan Kulağa"sıyla, Fernando Arabal'in "Cephede Piknik"ini tek perde de izleyicilere sundular.

Yapı Kredi Gençlik Festivali'nin diğer önemli bir yönü ise, bu yıl yabancı toplulukların gözle görülür varlığıydı. Polonya Kukla Tiyatrosu, Budapeşte Bela Bartok Korosu, Yanya Korosu (Yunanistan) Avusturya Uluslararası Gençlik Orkestrası Festival'e katılan yabancı konuklardan bazılarıydı.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde Grup Fanus'un op folk tarzındaki, Boğaziçi Üniversitesi'nden Grup Mirage'nin yeni sound rock türünün örneklerini sergileyen konserleri gençler tarafından ilgiyle izlenen etkinlikler arasındaydı.

Başta Bedri Baykam, Selim İleri, Pınar Kür gibi tanınmış sanatçılar olmak üzere toplam yedi konuşmacının katıldığı "Gençlik ve Cinsellik" açık oturumunda, gençliğin cinsel kimliği ve sorunları üzerine tartışıldı.

Tüm bu etkinliklerin yanısıra dans ve sinema gösterilerinin yer aldığı, Fotoğraf sergilerinin açıldığı Yapı Kredi Gençlik Festivali, zaman aralığı olarak kısa ama program açısından nitelikli etkinlikleri içeren bir festival olarak 20 Mayıs'ta sona erdi.

5. GENÇLİK GÜNLERİ

İstanbul Belediyesinin her yıl geleneksel olarak düzenlediği Gençlik Günleri çeşitli etkinliklerle sürdü. Gençlik Günlerinin Harbiye Muhsin Ertuğrul'daki bölümünde, saat 12.00'de gösterilen filmlerden, yönetmen Roger Spottiswoode'in "Ateş Altında", Roman Polanski'nin "Çılgın", Francis Ford Coppola'nın "Dışardakiler", L.

Visconti'nin "Venedikte Ölüm" başta olmak üzere çok sayıda film gençler tarafından ilgiyle izlendi. Fakat film gösterim saatinin 12.00 olması nedeniyle katılım olabileceğinden düşük oldu.

Yine Muhsin Ertuğrul'da hafta içinde saat 15.00'de yapılan söyleşilerde izleyicilerin azlığı dikkati çeken diğer bir konuydu. 15 Mayıs'ta Uğur Dündar "Araştırmalı Gazetecilik", 18 Mayıs Per-

şembe günü de Yıldırım Türker "Genç Olma Özgürlüğü" üzerine gençlerle birer söyleşi yaptılar.

Geçen yılın aksine, bu yıl düzenlenen konserler Muhsin Ertuğrul'un büyük salo-

nunda yapılmadı. Cep tiyatrosunda ya da tiyatro binasının önünde verilen konserlere, birkaçı dışında katılım önceki yıllara göre oldukça düşüktü.

20 Mayıs Cumartesi günü

Çapa'lı öğrenciler "Sezuan'ın iyi insanı'nı sahnelediler..

İYİ İNSAN ARANIYOR

Eğer 19 Mayıs Cuma akşamı 20:30 gibi Reşat Nuri Tiyatrosu'nun önünden geçtiyseniz, alkış seslerini duymuşsunuzdur mutlaka. Bu sesler; Çapa Tıp Fakültesi öğrencileri Bertolt Brecht'in "Sezuan'ın İyi İnsanı'nı oynayıp bitirdiklerinde salonun yanlarını, önünü, arkasını dolduran yaklaşık 400 genç (salon 300 kişilik) avuçlarından çıkan seslerdi.

Ama tüm bunlar sadece rastlantısal değil, bilinçli bir yönelimin sonucuydu. Herşeyden önce Brecht gibi çağımızın tiyatro adamı, estetik kuramcısının, kapitalist toplumlarda "iyi insan", "iyilik" olgusunu vurgulayan ve bu yönüyle özellikle ülkemizin yaşadığı toplumsal süreçle örtüşen oyunu "Sezuan'ın İyi İnsanı'nı seçimi, doğru ve yerinde bir seçim olmuş. İkincisi, Çapa'lı öğrenciler Tiyatrolarımızda çoğu kez yapılan iyi bir oyunun sahnesinde tekdüzeleştirilmesi hatasına düşmeden, diri bir sahne yaratmaları. Zaman zaman kullandıkları sinemasal öğeler içeren teknikler, sahnenin açısının değiştirilmesiyle sıradanlığın ortadan kaldırılması bunların başlıcalarıydı.

Tüm bu saydıklarımıza, oyunun en küçük ayrıntılara kadar titizlikle inen çalışma anlayışı ve daha geri planda kalan birkaç oyuncunun dışında, canlandırdıkları tiplerle bütünleşen oyuncular eklenince ortaya güzel bir Brecht şöleni çıktı. İşlerinin yoğunluğu nedeniyle Fatih Reşat Nuri civarında pek görülmemeyen tiyatro eleştirmenlerimize ve tiyatro sanatçılarımıza duyuruyoruz.

'Vakit anlamadan

Cengiz YAYLALI

Kapı kilitli. Hem de dış kapı! Ama olur mu? saat daha 17:55! Camın arkasında, Fatih Reşat Nuri Tiyatro görevlisi ne yapacağını bilemez halde, alabildiğine şaşkın. Durumu anlatmak için kapıyı aralıyor: "Ayakta durmaya

bile yer yok! Her taraf dolu..." Sözlerini bitiremeden hücum... 10-12 genç içeri girmeyi başarıyoruz. Bu sırada görevli, giriştiği savaşı bilmem kaçınıcı kez kaybetmenin verdiği moral bozukluğuyla, "Ne haliniz varsa görün" der gibi ellerini yana açarak kapıdan uzaklaşıyor. Bu ve buna benzer görün-

tüler Mayıs ayının başından beri yaşanıyor Fatih Reşat Nuri'de. Çünkü bir aydan beri her akşam üçyüz ile beşyüz arasında genç insan bu salona akıyor ve o her akşam gülümsüyor. Sanki Gençlik Günleri, bu binada odaklanmış.

Fatih Reşat Nuri'de herşey genç: Oyuncular, seyirciler...

ŞENLİKLER NAKAVT!

Muhsin Ertuğrul Tiyatro binasının önünde, Grup Bulutsuzluk Özlemi'nin verdiği konseri izleyen yaklaşık 400 kadar genç neşeli dakikalar geçirdiler. Konseri renklendiren diğer bir olay ise Bulutsuzluk Özlemi'nin "Adımız çok uzun. Telefonda söylemek güç oluyor" diyerek, konserlere bundan sonra "Mor" adıyla çıkacaklarını, açıklamaları oldu.

Amerikalı sanatçı Matt Obrein'in cep tiyatrosunda verdiği, rock konserine ise yaklaşık 40-50 kişilik bir izleyici topluluğu katıldı. Konser sırasında çevirmen bir arkadaşısı aracılığıyla dinleyicilerle diyalog kuran sanatçı kendi yaşamından da söz etti. Newyork'lu olduğunu, eşinin de Türk olduğunu belirten Obrein'in bir genç kıza yönelttiği "Amerikalı birisiyle

evlenmek ister misiniz?" sorusu salondan birbirinden farklı pek çok insanın yanıt vermesi konserin ilginç bir yönüydü.

Baskıya girdiğimiz günlerde, etkinliklerin sonuna gelinen Gençlik Günleri 31 Mayıs'ta sona ermiş olacak.

Şenliklere katılımın düşük olması şu yargıyı güçlendirecek gibi görünüyor: finallerde açılan yaraları kapamaya şenliklerin gücü yetmedi.

Gençlerden Yaşlılara Bale

Harbiye'deki İstanbul Konser Salonu'nda 24 Mayıs günü bale gösterimi vardı. Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı Bale Bölümü öğrencilerinin verdiği resital yaklaşık 400 kişi tarafından izlendi.

Çaykovski, Pugni gibi ünlü bestecilerin müziği eşliğinde "Bebeklerin pe-

risi", "Kristal Çeşme", "Buda" adlı bölümlerden sonra; Ulvi Cemal Erkin'in bestesiyle, yaşlı bir kadının, yaşamının son devresinde tüm geçmişle hesaplaşmasının konu edildiği "Son Bakış" adlı bölüm sunuldu.

Bugünlerde Gençlik Günleri'nin hemen her etkinliğinde yoğun olarak görülen gençlere ise bu 'özel

resitalde' rastlanılmadı. İstanbul'un 'en özel' yaşlılarının bulunduğu salonda dolaşan az sayıda genç ise çoktan 'özelleşmiş', ortamın ağır resmi havasına uymuştu. Fatih Reşat Nuri Tiyatrosu'nda yaşlıların gençleştiğine tanık olanlar için bu görüntü yadırgatıcıydı: İstanbul Konser Salonu'nda gençler yaşlanmıştı...

GENÇLİK GÜNLERİ, GENÇ GÜNLER MİYDİ?

► Cengiz YAYLALI

Bir tarafta rahat koltukları, bin kişilik kapasitesi, kusursuz aydınlatması ve ses düzeniyle İstanbul Konser Salonu, diğer tarafta iki elin parmaklarını geçmeyecek sayıda etkinlik dışında bütün bir Mayıs akşam saatlerinde kapalı olan, konser ve söyleşilerin cep tiyatrosuna ya da binanın önüne sığdırıldığı Harbiye Muhsin Ertuğrul. Ama iki yerde de sahnede genç insanlar, gençlerin yaratıcılığı...

Harbiye'de ki İstanbul Konser Salonu'nda Bale Resitali'ni seyredirken insan bunları düşünüyor ister istemez.

Bu arada 300 koltuğuyla, yetersiz sahne, ışıklandırması, ses düzeni ve fuayesiyle Fatih Reşat Nuri... Ama tüm bunlara karşılık bir aydan beri her akşam 400 ile 500 genç uğrak yeri olabilen Reşat Nuri... Muhsin Ertuğrul'da ise geçen yıl ki coşku ve katılımdan eser yok.

Katılımın düşüklüğü ve ilgisizlik üzerine bir çok neden sıralanabilir. Örneğin

"Her gün ücretsiz film gösterimi, konserler, söyleşiler... Daha ne yapalım? Gençler izlemiyorsa suç bizde mi?" denilebilir. Ama o zamanda böyle nedenler karşısında, şu sorular geliyor insanın aklına: Hani bu yıl ki etkinlikler gençlerin istekleri doğrultusunda düzenlenmişti? Gençlerin ilgi duyduğu, sevdiği gruplar nerde? Bir Yeni Türkü, bir Ezginin Günlüğü... "Laikliğin Boyutları", "Remlamin Toplum Üzerine Etkisi", "Uygulamalı Sahne Makyajı" gibi daha bir çoğunu sayabileceğimiz söyleşiler mi gençlerin istediği? Elbette oldukça güzel konserler, söyleşiler oldu. Ama daha fazlası yapılamaz mıydı? Etkinliklere katılan gençlerin çoğunluğu üniversiteli. Üniversite'yi, üniversitelerdeki yaşamı inceleyen, sorgulayan gençlere daha çekici gelebilecek söyleşiler düzenlenemez miydi?

Bu yıl, konser, film gösterimi, tiyatro, bale, söyleşi gibi sayısız etkinliğin yer aldığı Günler 31 Mayıs'ta sona erdi. Ama ardında koca bir soru işareti bıraktı: "Gençlik Günleri Genç günler miydi?"

geçiyor'

23 Mayıs'ta Mimar Sinan Üniversitesi öğrencilerinin başarıyla sahnelediği John Osborne'in "Öfke" adlı oyununu seyrederken bunları düşünüyorum. Ve tam bu sırada, 55-60 yaşlarında bir kadın, etrafındaki bağdaş kurarak, oturarak, diz çökerek oyunu seyreden gençlere, "Siz yaparsınız da ben yapamaz mıyım?" dercesine koltuklar arasındaki boşluğa oturup, arada bir sahneyi görebilmek için kafasını uzatarak oyunu seyretmeye koyuluyor. Ardından, oyun bitiminde 300 kişilik salonu dolduran yaklaşık 500 kişi sahnede MSÜ'lü oyuncularını ve oyunun yönetmeni Zeliha Berksoy'u alkışlıyor.

Yıldız Üniversitesi Tiyatro Kolu öğrencilerinin 20 Mayıs'ta sahneledikleri, içlerinde Çehov'un "Bir Evlenme Teklifi" isimli oyunu da bulunan beş ayrı yazardan seçilmiş beş kısa oyunu seyredirken salondaki insanları gözlemliyorum. Hemen önümde üniversiteli iki genç/iki sevgili birbirlerine sarılarak izliyorlar oyunu. Bu arada 40 yaşlarında bir karı-koca salonun bunca dolu olmasına şaşarak yer arıyorlar

kendilerine. Bir an sonra gözden yitiriyorum onları. Ama görmesem de biliyorum ki geri dönmediler; ya ayakta, ya oturarak ya da bir köşeye ilişmiş halde izliyorlar oyunu... Artık onlar gençleştiler.

25 Mayıs akşamı ise Noturdam Louse'lu öğrenciler Turgut Özakman'ın "Ah, Şu Gençler" adlı oyununu sahneliyorlar. Oyun çıkışında daha önce seyrettiğim oyunları ve izlenimlerimi düşünüyorum, yine böyle bir oyun çıkışını dönüyor, kulak misafiri olduğum iki üniversiteli genç kız arasında geçen konuşmayı anımsıyorum:

— Gelirken sıkılırdım diye çok korkmuştum. Ama vakit hiç anlamadan geçti.

— Evet, oyuncular çok iyiydi.

Vaktin anlamadan geçmesini sağlayan yalnızca oyuncuların çok iyi olması mıydı, bilmiyorum. Bilmediğim ve merak ettiğim bir başka şey daha var: O gün kendisi gibi üniversiteli olan gençlerin düzenledikleri etkinliğe, sıkı lacağı kaygısını taşıyarak giden genç kız, bugün benzeri etkinliklere giderken hangi duyguyu beraberinde taşıyor? Umudu?.. Heyecanı?.. Coşkuyu?.. Belki de hepsini...

Neden olmasın?

SİLAHLARIN GÖLGESİNDE ROCK

Harbiye Orduevi'nin önünden geçerken kulağıma bir saksofonun uzun soluklu sesi geliyor. Gitar, klavye, bateri... Bir tarafta asık yüzlü polisler (oldukça yoğun, önemli bir konuk geliyor belli), bir tarafta insanı coşturan rock müziği. Hayat ne kadar renkli...

Donuk renkleri bir kalemde geçip Harbiye Muhsin Ertuğrul'un giriş kapısının merdivenlerine oturuyorum. Gençlik Günleri kapsamında düzenlenen konseri dinlemeye başlıyorum.

Yaş ortalaması 26-27 olan, 5 kişiden kurulu Grup Kömür, "Kedi" adlı parçayla başladıkları konserlerine, "Toledo", "Tonight", "Blues" ile devam ederlerken, donuk sesler çıkartan askeri bir teneke kuş geçiyor Muhsin Ertuğrul'un üzerinden. Fakat mekanik gürültüler, Grup Kömür'ün tınlarına yenik düşüyor. Ve teneke kuş Orduevi'nin bahçesine inmek zorunda kalıyor. Ardından "yolculuk", "Feeling" geliyor. Konser, yüzlerimizdeki ifadenin müziğe dönüşmesiyle bitiyor: "Viva love"

68'in üzerinden 21 yıl geçti...

1989 = 1968 + 21 yıl

Başlarken...

Bu ilk yazı dizimizde, 21. yılına gelindiğinde hala tartışılan 68 hareketini ele aldık. Yaşanılanları, neler kazandırdığını ve günümüze etkilerini birkaç sayı boyunca tartışmaya çalışacağız. Ama 68 öylesine geniş kapsamlı bir kavram ki hazırladığımız çalışmanın 68'in tüm boyutlarını kapsaması olanaksız. Çünkü 68 dediğimizde işin içine şu sözcük ve isimler de giriyor: Başkaldırı, Çiçek Çocukları, Rock, Kara Güç, Che Guevara, Woodstock, Vietnam, Yeşiller, komün, Beat, Twiggy, devrim, kadın hareketi, 68 ruhu, Prag baharı, 6. Filo... Daha onlarca sözcük sıralanabilir bu biçimde. İyisi mi önce, "68'de ne olmuştu?" sorusunu yanıtlayalım..

1968 Mart'ı: Roma'da binlerce öğrenci gün boyu polisle çatıştı.

Nisan: Batı Almanya'da binlerce öğrenci Springer tesislerini basıp gazeteleri ateşe verdi, dağıtımını engelledi. New York'ta polis Columbia üniversitesinde altı gündür devam eden işgali ancak saatlerce öğrencilerle çarpıştıktan sonra kırıldı.

Mayıs: Paris'te tarihinin en kanlı sokak çarpışmaları ve en büyük grevi yaşandı. Almanya'da 40.000 işçi ve öğrenci son yılların en kalabalık 1 Mayıs gösterisini düzenledi. Columbia Üniversitesi resmi kayıtlara göre kapalıydı, ancak öğrencilerin alternatif dersleri sürüyordu.

Haziran: Brüksel, Stockholm, Amsterdam, Tokyo, Londra ve İstanbul'da öğrenciler ya işgalde, ya da sokaklarda polisle karşı karşıya geldiler.

68'de bir şeylerin olduğu belli. Öyleyse neydi 68? Pek çok ülkede binlerce genci sokağa döken neydi?

Marcuse'un sözünü ettiği gibi, "psikolojik boyutlu bir atılım; yani ilginç yöntemler olmaktan çıkmış bir takım diplomalardan, aylıklardan, kredi kartlarından oluşan kapalı bir dünyanın 'içinde' ya da 'dışında' olma kararı" mıydı? 68, kimilerinin dediği gibi "ana kuzularının güç gösterisi" miydi?

Ya da 68 yarım kalmış bir devrim miydi?

İşte bu soruları birlikte yanıtlamaya çalışacağız..

Tamer BARAN

Olaylar... Olaylar... Olaylar...

İTALYA

Sonsuz bıkkınlık.. "Her geçen yıl üniversiteden biraz daha bıkiyorduk. Bu yılla geçen yıl arasındaki tek fark, bu yıl geçen yıla göre daha bıkkın olmamız o kadar.."

Bu sözler, özlü bir biçimde 68 döneminin İtalya'sında öğrencilerin ruh durumunu ifade ediyor. İtalyan üniversitelerinin temel karakteristikleri, sıkı bir eğitim programı, katı disiplin, sözlü sınavlar ve üniversitelerin yoğun öğrenci akışı karşısında yetersiz kalmasıdır. Tüm bunlara üniversite mezunlarının pek çoğunu tehdit eden

işsizlik toplumun gençlere hoşgörüsüz yaklaşımı ve özellikle cinsellikle ilgili kısıtlamalar eklendiğinde, yukarıdaki sözler daha da anlam kazanmaktadır.

Bu bıkkınlık ve hoşnutsuzluk, Amerika'nın Vietnam'a saldırmasının öğrencilerde yarattığı öfkeyle birleştiğinde, İtalya'da 68 olaylarını doğuran zemini oluşturmuştur.

1966 ve 67'de yapılan, Vietnam savaşını protesto eden gösteriler, öğrencilerin örgütlü şiddetle, hiç ummadıkları polis saldırısıyla karşılaşmasıyla son bulur. Polisin sert tavrı öğrencilerin de sertleşmelerinden başka sonuç doğurmayacaktır. 27 Kasım 1967'de, Torino Üni-

versitesi'nde, üniversite yönetim konseyi toplantısına kimi taleplerle giden öğrenciler, üniversite yönetiminin koyu ilgisizliği ile karşılaşınca, bu tavrı protesto etmek amacıyla oturma eylemi yaptılar. Polisin eylemcileri şiddet kullanarak dağıtmasına öğrenciler üç gün sonra karşılık verir: Beş fakülte işgal edilir. İşgalciler hiçbir talepleri olmadığını açıklarlar, tüm öğrencilerin sorunlarını özgürce tartışabilecekleri güne kadar da olmayacaktır.

Üniversite yönetiminin tepkisi Noel tatiliyle çakışınca işgal sona erer, ancak Ocak ayında okulların açılmasının hemen ardından bir kez daha işgal yaşanacaktır Torino'da. Polis işgali kırar, yüzlerce öğrenci tutuklanır.

Şubat ayında İtalya'daki hareketliliğin öncülüğü Roma Üniversitesi'ne geçmiş gibidir. Floransa'da düzenlenen bir öğrenci toplantısının polisin vahşi saldırısıyla dağıtılmasını protesto eden öğrenciler üniversiteyi işgal ederler. Polis ancak ay sonunda işgali kırmayı başarır.

Nisan ayına gelindiğinde neredeyse eylemsiz gün geçmemektedir İtalya'da, çoğu gösteri polisle çatışmayla sonuçlanmaktadır.

O ay ilk olarak Alman öğrenci lideri Rudi Dutschke'nin öldürülmesini protesto eden öğrenciler, ardından, NATO için savaşlarda mikrop kullanılmasına yönelik araştırmalar yaptığı saptanan Atom, Bakterioloji ve Kimya Enstitüsü önünde oturma eylemi yaptılar. Polisin bu tutumunu kinamak amacıyla Adalet Sarayı önünde ssiz bir yürüyüş düzenleyen öğrenciler, olaysız geçen yürüyüşün sonuna doğru bir kez daha polisin saldırısına hedef olurlar. Yürüyüş 190 öğrencinin tutuklanması ve yüzlerce öğrencinin acımasızca dövülmesiyle sonuçlanır.

Mayıs ayı, diğer aylarla kıyasla oldukça sakin geçen İtalya'da. Çünkü binlerce öğrenci Fransa'da polise karşı savaşan arkadaşlarını desteklemek amacıyla Fransa'ya gitmiştir.

O yılın son olayları, Fransız öğrencileri desteklemek için düzenlenen bir gösteri-

de polisle çatışılması ve ardından üniversitenin işgal edilmesidir. Ancak işgalci öğrenciler, final sınavlarının yoğun olduğu bir dönemde çok az öğrencinin desteğini alabilirler; polisin işgali kırması kolay olur.

ALMANYA

"Gerçek bir tek adamın tekelinde olmaz!.." 1966 yılına girildiğinde, İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra giderek hızlanan bir ekonomik atılım giren Almanya ciddi bir ekonomik bunalım içindeydi. Ekonomik durgunluk toplumdaki herkes gibi öğrencileri de etkiliyordu.

Daha da önemlisi üniversitelerin bu durgunluktan payını almış olmasıydı. Artan öğrenci sayısı ve üniversitelerin talebi karşılayamaz duruma gelmesi üniversite bunalımını doğurmuştu. Bunalımı aşmak için hükümetin bulabildiği tek formül öğrenim süresini sekiz dönemle sınırlamak oldu. Bu durum öğrencilerin tepkisini çekti, öğrenciler giderek gelişen bir eylemlilik içerisinde, miting ve forumlarla tepki ve kaygılarını dile getirmeye çalıştılar.

Öte yandan Amerika'nın Vietnam'a saldırmasına duydukları tepki sonucu doğan eylemler giderek yayılmaya başlamıştı. Hükümetin tüm öğrenci eylemlerine sert yöntemlerle müdahale etmesi öğrencilerin giderek radikalleşmesi sonucunu doğurdu.

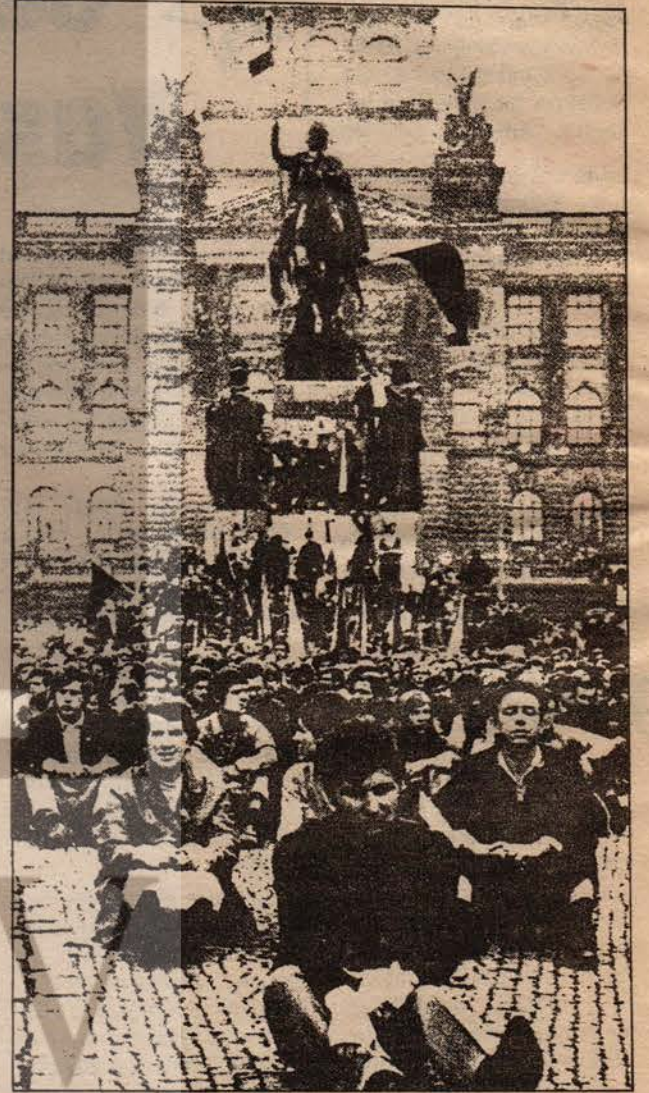
Öğrenciler 1966'dan 68'e kadar pek çok anti-empyeralist gösteri yaptılar. Bunların çoğu polisle çatışmalarıyla sona erdi. 12 Haziran 1967'de ülkeyi ziyaret eden İra Şahi'ni protesto etmek için toplanan ikibin öğrencinin dövülmesi ve birinin başından vurularak öldürülmesi gerginliği artırdı.

1968'e gelindiğinde bir yanda giderek artan bir öfkeyle olaylara katılan öğrenciler, öte yanda giderek sertleşen önlemler alan hükümet ve öğrencileri 'düşman' ilan eden basın vardı. Almanya'da basın tekeli duru-

Elde var on günlük Mutluluk.

"...O güne kadar herhangi bir şey söyleme cesaretini asla bulamamış olan insanlar, birdenbire kendi düşüncelerinin dünyadaki en önemli şey olabileceğini hissettiler. Ve bunu dile getirdiler. Stokholmlular iletişim kurmayı başardılar. Mahzun ve yalıtılmış olanlar aniden, kolektif gücün kendi ellerinde bulunduğunu keşfettiler. Önceden kendilerini, ne denetlemeyi ne de anlamayı başardıkları kurumlara boyun eğen, yalnız, aciz kuklalar olarak görenler, dehşet verici bir birliktelik ve dayanışma dalgasına kapıldılar. Bir duvara yazılmış olan şu söz ne güzel ifade ediyor bunu: Şimdi elde var on günlük mutluluk... (1)

(Fransa'daki olaylarla ilgili olarak İngiltere'de yayınlanan bir broşürden)

munda bulunan Springer tüm öğrenci eylemlerini kınamış, bunlara ilişkin haberleri çoğunlukla çarpıtarak vermiş ve öğrencileri 'vatanhaini' ilan etmişti.

11 Nisan'da öğrenci lideri Rudi Dutschke başından kurşunlandı. Öğrencilerin tepkisi sert oldu: Ertesi gün, Springer tesislerinde devletleştirilmesi talebiyle toplanan binlerce öğrenci, "Gerçek bir tek adamın tekelinde olmaz!" sloganıyla gazeteleri yaktı, dağıtım kamyonlarını ters çevirdi ve gazetele- rin dağıtımını sokak sokak dolaşarak engelledi.. Springer ancak birkaç hafta sonra, özel olarak o iş için görevlendirilen bir muhafız birliği sayesinde dağıtımını sürdürülebilecekti.

Hükümet acil önlem alma zorunluluğuyla olağanüstü durum yasalarını parlamentoya getirdi: Sivil özgürlükler

itendiğinde askıya alınabilecekti; telefonlar dinlenebilecek, mektuplar okunabilecekti.. Bu kez yalnızca öğrenciler değil sendikalar da tepki gösterdiler. Öğrencilerin işçilerin de katılımıyla düzenledikleri yürüyüşe 70.000 kişi katıldı.

Mayıs ayına gelindiğinde pek çok üniversite işgal altındaydı, geriye kalanlarınsa hemen tümünde öğrenciler boykot yapıyorlardı. 25 Mayıs tarihli New York Times'ta, Almanya'daki olaylarla ilgili habere şöyle deniyordu: "Çoğu Batı Alman üniversitesinden, öğrencilerin dersleri boykot ettiği ve oturumlar yapmak üzere salonlarla enstitüleri işgal etmeye başladığı yolunda kargaşa haberleri gelmektedir."

Sürecek

EĞİTİMDE BİLGİSAYAR (II)

Murat YILDIRIM

Son yıllarda bilgisayar teknolojisindeki hızlı gelişim hem bilgisayarların yeteneklerinin olağanüstü artmasını, hem de buna paralel olarak bilgisayarların ucuzlamasını sağladı. Bu durum ilk anda garip gibi görünebilir, fakat aslında çok basit ve mantıklı: Elektronikte lamba teknolojisinden transistörlere, daha sonra ise entegre devrelere geçiş süreci yalnız bilgisayarların değil bütün elektronik aletlerin hem gelişmesini, hem de ucuzlamasını sağladı. Çünkü bu teknolojiler sayesinde çok büyük ölçülerde malzeme tasarrufu sağlandı. Bunu daha iyi anlamak için şu yaklaşık rakamlar bir fikir ve-

rebilir: bir transistör yaklaşık 10 lambanın işlevini görür. Bir entegre devre ise 10-20 transistöre eşdeğerdir. Günümüz teknolojisinin ulaştığı son aşama olan chip (yonga) ise onlarca entegre devrenin işini görmektedir. Yani kaba bir hesapla, serçe parmağınızdaki tırnağın yarısı büyüklüğünde ve tırnağınızın inceliğindeki bir chip, avucunuza ancak sığdırabileceğiniz bin lambanın yaptığı işi yapmaktadır. Bunun pratik sonucunda ise, günümüz bilgisayarlarının yakın atası sayılan ve 2. Dünya Savaşı'nın sonlarında geliştirilen ENIAC isimli bilgisayar yaklaşık bir blok apartman büyüklüğünde ve tonlarca ağırlıkta iken bugün hepimizin kullandığı ve cebimizde taşıdığımız hesap makinaları bu devasa makinenin yapabildi-

ği hemen herşeyi yapabilmektedir. Çantamızda taşıyabileceğimiz veya rahatlıkla masamızın üzerinde kullanabileceğimiz küçük bir bilgisayarın yetenekleri ve kapasitesi ise ENIAC ile kıyaslanamayacak kadar ileridir.

İşte bu teknolojik gelişmeler bilgisayarların ucuzlamasını, yeteneklerinin gelişmesini ve boyutunun da küçülmesini getirdi. Bilgisayarın günlük yaşama kadar girmesi sayesinde bilgisayar programcılığı da gelişti ve önemli bir işkolu haline geldi. Bütün bu gelişmeler sayesinde bilgisayar, eğitimde yaygın olarak kullanılmaya başlandı. Yaygın olarak diyorum, çünkü bilgisayarlar henüz çok pahalı iken bile pilot eğitimi, astronot eğitimi vb. uygulaması çok pahalı ve riskli

alanlarda kullanılıyordu. Fiyatlardaki bu düşüş sayesinde ki bilgisayar orta öğrenime, hatta yer yer ilk öğrenime kadar yayılabilir.

Bilgisayarlı eğitimde iki konuyu birbirine karıştırmak gerek: Bilgisayar eğitimi ile Bilgisayar destekli eğitim. Bunlardan birincisi, yani bilgisayar eğitimi, bilgisayar kullanmayı ve programcılığının öğretilmesidir. Bilgisayar kullanımı son derece doğaldır; Şoförlük öğrenirken araba kullanmaktan hiç bir farkı yoktur. Bizim konumuz ise ikincisidir. Yani herhangi bir konunun eğitiminde bilgisayardan yararlanmaktadır.

Bilgisayar destekli eğitim hemen her konuda bir temel prensibe dayanıyor: simülasyon. Bu kelimenin Türkçede, tam karşılığı yok; bir

alayın, bir durumun, bir işlemin gerçek ortamdaki gelişiminin bilgisayarda yaratılması anlamına geliyor. Örneğin, bir uçağın pilot kabini bütün aletleriyle bilgisayara bağlar ve bilgisayarda da gerçek bir uçağı kullanıyormuş gibi olur. Tek farkla: eğer hata yapar düşerse ne uçağı birşey olur, ne de kendisine. Olası bir faciayı biraz sarsıntı ve ekranında göreceği bir patlamayla atlatır. İşte bu gelişmiş bir simülasyon örneği. Bunun daha basitlerini bilgisayar oyunlarında ve atari salonlarında görebilirsiniz.

Orta öğrenimde uygulanan bilgisayar destekli eğitimde de simülasyon yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu sayede fizik ve kimya deneyleri laboratuvar yerine bilgisayarlar -doğrudan öğrenciler tarafından- yapılabilmekte. Teknik liselerde ise daha özel sistemler kullanılıyor. Çeşitli makinelerin, tezgahların yerine -biçim olarak geçişinin aynısı olan ve görünüşte bilgisayar olmayan, yani normalde kullanılan kumandalarla çalışan simülasyon tezgahları var. Bunlar yardımıyla öğrenciler makineleri kullanmayı öğreniyorlar. Gerçekleriyle kıyaslandığında çok ucuz olan bu tezgahlar sayesinde daha çok öğrenci daha çok uygulama yapabiliyor.

Orta öğrenimde simülasyon uygulamalarından başka gerek tarih, coğrafya vb. sosyal konular, gerekse matematik, biyoloji, fizik, kimya gibi fen derslerinde ders anlatımı, örnekleme, alıştırma ve sınavlarda da bilgisayardan yararlanılıyor.

Bilgisayar kesinlikle tek başına öğretmenin yerini tutamaz. Bu gerek teknik olarak, gerekse pedagojik ola-

rak uzmanların üzerinde birleştiği bir konu. Bilgisayarla eğitime "bilgisayar destekli eğitim" denmesinin nedeni de bu. Yani bilgisayar, eğitim sürecinde öğretmenin çok yetenekli, hata yapmaması ve çok sabırlı bir yardımcısı. Bütün bilgisayarlarda olduğu gibi eğitimde kullanılan bilgisayarları da programlayacak, onlara birşeyler "öğretecek" insanlara gerek var. İşte bu insanlar da öğretmenler.

Kısaca özetlemek gerekirse, eğitimde bilgisayar kullanımı ile eğitimin düzeyi yükseltilebilir. Bugün okullarda çok ciddi bir problem olan laboratuvar ve uygulama sorunları çözülebilir. Ayrıca bilgisayar destekli eğitim bir bakıma her öğrencinin, onunla özel olarak ilgilenen bir öğretmene sahip olması demektir. Üstelik bilgili, bıkmıyıp usanmadan, dövmeyen, öğrenci gerçekten öğrenene kadar tekrarlayan, yeni örneklerle konuyu açıklayan bir öğretmenler.

Bilgisayar destekli eğitimde altının önemle çizilmesi gereken bir konu var. Değil bir milyon (ANAP hükümetinin gündeme aldığı gibi), on milyon bilgisayar alınıp okulları kurulsun bile, bu amaçla ulaşmaya yeterli olamaz. Yazının ilk bölümünde anlatılan Fransa örneğindeki gibi sağlıklı bir planlama yapılmalı ve bilgisayarları kullanacak ve kullanılabilecek öğretmenlerin bu yetenekli yardımcıya hakim olacak, ona istediğini yaptırabilecek düzeye getirilmeleri gerekir. Yoksa okullara koyulacak bilgisayarlar öğrencilerin camakan arkasından seyredip "Hımm... Bilgisayar dedikleri de buymuş" diyecekleri, pahalı bir sergi malzemesine dönüşür.

SINAVSAL BULMACA

Gülçin OVALIK

NASIL ÇÖZECEKSİNİZ?

Önce aşağıda sorduğumuz yirmioç sorunun yanıtlarını bulacaksınız. (Soruların sonundaki parantezin içindeki sayılar yanıtın kaç harften oluştuğunu gösteriyor) Bulduğunuz yanıtları verdiğimiz iki örnekte olduğu gibi 121 kare içinde işaretleyeceksiniz. (Sözcükler yukardan aşağı, soldan sağa, çapraz, ters ya da düz dizilmişlerdir. Aynı harf birden fazla sözcükte kullanılabilir) 23 yanıt da bulup işaretledikten sonra hiç bir yanıtta kullanmadığınız beş harfin kaldığını göreceksiniz. İşte bu beş harfi kullanarak oluşturacağınız anahtar sözcük size kaset kazandıracak... Sınavsız günler dileğiyle, kolay gele...

a b c d e f g h i j k

1	R	E	Z	E	R	V	A	S	Y	O	N
2	A	K	I	L	M	I	Z	A	L	A	K
3	L	V	Y	C	E	P	O	L	M	H	A
4	N	A	Y	Y	R	I	N	E	K	O	M
5	A	M	S	A	T	I	L	H	O	C	A
6	T	O	A	T	E	A	F	I	N	A	L
7	S	L	Ç	A	K	A	R	I	Z	T	H
8	İ	P	O	K	O	T	O	F	S	A	A
9	S	İ	K	T	U	Y	U	M	A	K	B
10	A	D	Ş	O	K	A	M	L	I	T	A
11	İ	M	E	N	Ö	D	V	A	N	I	S

SORULAR

1- Hocalarımıza göre anfilerin gülü olan öğrenci tipi (4) 2- Her akşam yaptığımız, ama sınav dönemlerinde uzak kaldığımız eylem (6) 3- Kimi uyanıkların sinava hazırlanırken, zaman yitirmek için kullandıkları "boşaltım" aracı (8) 4- Yaşamımızın bol stresli, az yaşamaklı zaman dilimi (11) 5- Özellikle sınav dönemleri yaklaştığında ders kitaplarıyla ilişkisi samimiyet boyutuna erişen kırtasiye aracı (8) 6- Sınav salonuna tazim halinde gelen, kraldan çok kralcı davranan görevli şahıslar (10) 7- Saat 24 ile 8 arası uyumama süreci (10) 8- Nostaljik bir soru: İkokullarda ders ortasında parmak kaldırıp "Öğretmenim, çişim geldi!" diyerek gidebildiğimiz yer. (İpucu: Hani sınav öncesi heyecandan sık sık gideriz ya.) (4) 9- Sınav dönemlerinde kağıt okumaktan perişan olan şahıslar. (Önemli not: Sezar'ın hakkı onlara...) (4) 10- Mömet'in kağıdını daha iyi görebilmek için sınav öncesi yer ayarlama işi (11) 11- Aslında "son" anlamına gelen, fakat hiç sona ermeyecek gibi görünen sınav tipi (5) 12- Sınavlarda kullandığımız, sıfırbeş icat olduğundan beri zerafeti kalmayan nesne (5) 13- Tüm sınavları veride atılmazsak elimize tutuşturacakları kağıt parçası (Diploma/Örnek) 14- Yalnız onun için çalışırız (3) 15- Sınavlarda başarısız olduğumuzda en çok kullandığımız mazeret (9) 16- Bu durum mazeret değil de gerçekse ne olur? (7) 17- Sınavın başarılı geçtiğini düşünürken kaldığımızı öğrenince ne oluruz? (Önemli not: Böyle durumlarda morardığımız doğru, ama yanıt başka.) (3) 18- Sınavlarda ardarda başarısız olduğumuzda başımıza gelen (Atılmak/Örnek) 19- Ders çalışırken, yorgun gözlerimiz günün ilk ışıklarına "Merhaba" dediğinde, ondan ayrı kalmanın acısıyla yüreğimiz burkulan ev eşyası (5) 20- E tabii, o kadar ders çalışınca insanda kafa kalmıyor, elifi görsek, ne sanıyoruz? (Önemli not: Yanıt manita ismi değildir.) (6) 21- İyi hazırlanmadığımız her sınav sonunda bir kez daha yediğimiz meyva (4) 22- Özellikle liselerde örneklerine rastlanan, öğrenci geçirmemek için yemin etmiş benzeyen hoca tipi (17) 23- Şimdilik tepemizde duran, sınavlar (ve de bulmacalar) bu hızla sürerse yakında yitireceğimiz şey. (3).

ÖDÜL KAZANANLAR

6. Sayı "YÖK" süz Melez Bulmaca' Anahtar Sözcük: **CINALI**

Bulmacayı doğru çözen iki okurumuz kaset armağanı kazandılar. Trabzon'dan Orhan Yeniocak'a "Zülfü Livaneli/Zor Yıllar", ve Sivas'tan Kayhan Delibaş'a "Ahmed Arif/Hasretinden Prangalar Eskittim" isimli kasetleri postaladık, üç kaset de bize kaldı. (Sağolun!) iyi de, kazık dediysek o kadar da zor değildi ki!

ANAHTAR SÖZCÜK:

ADI SOYADI:

İSTEDİĞİ KASET:

NİÇİN ABONE OLMUYORSUNUZ?

Abone Formu

ADI SOYADI: .....

Okulu : .....

Telefon : .....

Abone adresi : .....

- 6 Aylık : 10.000 TL./30 DM. / 10 Sterlin
 1 Yıllık : 20.000 TL./60 DM. / 20 Sterlin

Yukarıda işaretlediğim abone süresi için belirtilen miktarı Türk Ticaret Bankası Aksaray Şubesi Hes. No: 111-12933-8 İST. adresine havale ettim. Banka havale suretini ekte yolluyorum. Bilgilerinizi sunarım.

İmza

